

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

DARBININKAS

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ ŠA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketveriais ir subatomis

Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAL

VOL. V, No. 56 (686).

SUBATA, GEGUŽIO 15 D., 1920.

Sugavo.

SUGAVO PROPAGANDISTUS.

London. — Telegrama iš Kauno skelbia, kad Lietuvos policija suareštavo tris asmenis, kurie naktį norėjo pereiti rubežių ties Virbaliais. Ištyrus rastus pas juos dokumentus paaiškėjo, kad tai besą Vokietijos spartakistų pasiuntiniai pas Maskvos valdžią. Jie turėjo raportus apie propagandą Italijoje, Lenkijoje, Čeko-Slovakijoje, Ungarijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. Toliau raporte sakoma, jog Francijoje propaganda pusėtinai vyksta ir kad minėtos šalyse esą įsteigta slapta spaustuvė, kur gaminama bolševikinė literatūra. Toliau iš dokumentų susekta kad gegužio 2 d. buvus slapta bolševikų konferencija Karaliaučiuje.

JAUNAVEDIS 82 METŲ AMŽIAUS, NUOTAKA 79.

Coshton, Ohio. — Robert Kirky, 82 metų amžiaus vedė Lockey Vinsel, 79 metų amžiaus. Jiedu mylėjosi prieš 60 metų, bet pasimetė ir vienas vedė kitą, šita už kito ištekėjo. Abu liko našliai ir dabar susituokė. 12 jų vaikų atsiuntė pasveikinimus.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrius Varšuvoje pasiuntė 22 vagonų į Kieva su vaistais, drabužiais ir maistu.

Prez. Wilson jau ant tiek pasveiko, kad pradėjo priiminėti kitų valstybių diplomatus.

Anglijos karės Sekretorius Churchill pasakė, jog Anglija nei kuomi neprisideda prie lenkų veikimo Ukrainoje.

Šiomis dienomis sustojo šios žinios bevielio telegrafu iš Maskvos. Tai nepaprastas atsitikimas. Arba bevielio telegrafo įtaisai sugedo, arba kas kita įvyko.

TĖMYKITE.

Nuo Romano kablegrama apie atidarymą Steigiamojo Seimo gali atskristi nedėlioje. Jei taip bus, tai vakarinės pramogos So. Bostone, Cambridge'uje, Worcester'yje ir kitose aplinkinėse kolonijose bus susirinkusiems paskelbta. Eikite nedėlios vakare į pramogą, gal išgirsite nepaprastai indomių ir svarbių naujienų.

Mes žinome, kad kablegrama bus pasiųsta subotą po dieninių Seimo posėdžių. Ar ji ateis nedėlioje ar pamedėlio rytą, tai to ištikro negalima pasakyti.

UŽ HOOVERĮ.

Naujosios gadynės raganius Edison paskelbė stovis už Hooverio kandidatūrą prezidentus. Sako, kad jei būtų karė, tai stotų už gen. Wood, bet dabar reikia tvarkyti išali, tai tam darbui tinkamiausias esąs inžinierius Hoover.

Socijalistų konvencija paskyrė delegaciją eiti pas Att.-Gen. Palmer ir kitus valdininkus reikale Debso amnestijos. Valdininkai žadėjo delegaciją priimti.

KUR BIEDNIAUSI DUODA.

Budapest. — Amerikos Raudonasis Kryžius įvedė naują tvarką Budapeste kaslink maisto padalinimo. Čia varginiausi žmonės, suprasdami savo reikalavimus, atlieka tą darbą. Tarp jų biednių atsiranda daugelis, kurie seniau buvo turtingi.

BAKTERIJŲ NESIOTOJAI SULAIKYTI.

Brest-Litovsk. — Amerikos Raudonasis Kryžius sulaukė visus Rusijos pabėgėlius, kurie keliauja iš Rusijos. Visi egzaminuoti prieš įleidimą į Brest-Litovsk. Nejauslumas pabėgėlių trukdo darbą.

VAISTAI DUODAMI BIEDNIEMS DYKAI.

Vienna. — Prieš įsteigimo Amerikos Raudonojo Kryžiaus vienutės Vienoje, buvo trys kainos del receptų ir vaistų. Dabar yra keturios. Tris kainos buvo del turtingų, vidurinės klasios ir biedniams. Dabar Raudonasis Kryžius dalina vaistus dykai tarp neturtingų žmonių. Taip pat gi duoda vaistus aptiekioriams, kurie perbiėdję mokė už vaistus. Tokiu būdu Raud. Kryžius pasiekė visus žmones, kuriems pagelba reikalinga.

NAUDOSIS ELEKTRIKA.

Francijos išradėjas paskelbė, jog sekančioje karėje neloš svarbios rolės sprogstantieji šoviniai arba nuodingieji gazi. Sako, jog tuomet svarbiausią rolę loš elektrika ir visokios skrajjančios mašinos.

Kansas valstijoje keli dešėtkai protestoniškų bažnyčių neturi kunigų. Del menkų algų kunigai metė vietas, o naujų neatsiranda.

Streikai Italijoje ėmė mažėti.

PERDAUG KEISTA KLAIŠA.

Mano recenzijoje Vaizganto "Pragiedrulių" buvo parašyta: "Vaizgantas... iš bočių paveldėjęs lietuviams ingimtą sielos švarumą". Tuotarpu "Darbininkas" išspausdino: "...paveldėjęs lietuviams ingimtą sielos žiaurumą". Labai gaila, kad panašios klaidos pasitaiko. Uosis.

Šventasis Tėvas Benediktas XV.

Griuvant pasauliniams sostams, Apastališkasis Sostas tvirtėja.

VADOVAUJANTI Vatikano ROLĖ PASAULIO POLITIKOJE.

Amerikos žurnalas "Current Opinion" straipsnyje "Benedikto XV diplomatinės triumfai" išparodo svarbią poziciją, kurią užėmė šv. Tėvas dabartinėje politikoje. Kuomet visos tautos, išlikusios iš karo baisenybių vos-vos kvėpuoja, kuomet carai ir kaiseriai nuo galinčiųjų sostų griūva į dulkes, Katalikų Bažnyčia pasirodo esanti stipresnė negu pirmiau, ir dabar valdančiojo Popiežiaus Benedikto XV sostas iškilo taip augščiau, kad visi jį žiūri, kaip į tarpininką tarpautiniams nesusipratimams su tvarkyti. Francija, kurios valdžia, masonų globojama, visados buvo priešinai nusistatęsi Vatikaniui, dabar mėgina atnaujinti diplomatinis ryšius su šv. Tėvu. Liberalai su baime permato, kad Francija einanti prie to, kad vėl palikus pirmąją Bažnyčios dukterę, kaip kad ji buvo prieš revoliuciją. Francijos interesus yra tame, kad įgijus šv. Tėvo palankumą ir pripažinimą jos protektorato ant Sirijos ir išardytosios Turkijos katalikų. Taip pat jai rūpi turėti intaką į naujai kuriamas Centrales Europos valstijas, o čia Vatikano žodis daug ką reiškia. Francija nori veikti sutartyje su Kytais ir Japonija ir — stebėtina! — čia taip gi ieškoma Vatikano tarpininkystės. Socijalistų net širdis alpsta žiūrint į užsimezgusią sutartį Francijos su Vatikani. Ir ne viena tik Francija tai daro.

Italijos santikiai su šv. Tėvu kasdien gerėja ir privažiuose susinesimuose net esama daug širdingumo, visam pasaulyje, pradėjus

kaip užtikrina Italijos spauda. Brazilija pasiuntė vieną savo įžymiausių vyrų atstovauti jos reikalus prieš šventojo sosto. Net Portugalija siųsianti savo atstovą. Visos naujai kuriamos valstijos, kurios nori įgyti kokią nors svarbą politikoje, skubina užmegzti santykius su Popiežium. Pati Anglija, kuri buvo pasiuntusi Ryman savo atstovą karo metu, nesiskubina jo atšaukti. Anot Italijos dienraščių, jeigu Tautų Sąjungą kada nors įvyks, tai šv. Tėvo atstovui vieta tenai užtikrinta. Šiek tiek keblumų išeitų su Italijos valdžia, kuri oficialių santykių su Vatikani dar neturi, bet permatoma, kad pasiremiant gabia diplomacija Benedikto XV, bus galima privačius širdingus santykius pakreipti į oficijales vėžes. Jei panaudoti Italijos laikraščio "Tribuna" žodžius, Vatikanas išėjo iš karo sukuriu stipresnis negu inėjo. Kuomet visos Europos valdžios parodo žymes vidujines silpnynes, kuomet net respublikos svyruoja ir karaliai žūsta, arba yra ištremti, Rymo popiežius viešpatauja garbingai. Vatikano Kurija yra dabar svarbiausia diplomatinė įstaiga Europoje. Pasaulio žurnalistai ir korespondentai nūnai keliauja ne į Kvirinalą, o į Vatikaną, kad gautų svarbiausių žinių šios dienos politikoje. Tenai norima sužinoti kaip stovi Bohemijos (Čekų-Slovakų) klausimas, iš ten laukiama išrišimo Ungarijos krizio, net Ukrainos reikalai tenai svarstomi. Kur tik pažiūrėsi, visur matosi Vatikano politikos gyvumas ir galybė, ir Benediktas XV turi neužginčijamą intaką visam pasaulyje, pradėjus

NĖR VIETOS PROTINGAM ŽMOGUI.

Vienna. — Čia rankų darbo algos tris ir keturis syk didesnės už protingą darbą. Gatvekarų konduktoriai, kriaučiai ir taip nemokinti darbininkai gauna nuo 25,000 iki 50,000 kronų į metus, bet gydytojai, advokatai, ir taip profesionališkai darbininkai, vyrai ir moters, gauna nuo 10,000 iki 15,000 kronų į metus.

SILTINĖ LIGA ESTONIJOJ.

Riga. — Lt. Col. Edward Ryan, viršininkas Amerikos Raudonojo Kryžiaus Komisijos Vakarų Rusijoje, praneša, jog Estonijos mirčiai nuo šiltinės sumažėjo. Per penkias dienas ligonbučiuose mirčiai nupuolė 7 nuoš.

NAUJA EPIDEMIJA GREŠIA SERBIJAI.

Belgrade. — Krūvos šiltinės užkrėstų pabėgėlių iš Generalo Denikino pulkų kasdien atkeliauja Serbijon, ir grėsia tą šalį su baisia epidemija. Serbijos žmonės prašė pagalbos Amerikos Raudonojo Kryžiaus kovoti pavojų.

VIENNOS MOTERYS.

Vienna. — Moterų Organizacija, kuri vedė darbą maisto paskirstymo šiam badaujančiame mieste, yra vienintelė organizacija, kuri turi tikros svarbos. "Frauen Hilfaktion" gelbėjimo draugystės, kurios buvo gerai organizuotos, atliko puikų darbą kuomet turėjo maisto del paskyrimo, bet kareči baigus, maisto nesirado ir jos darbas buvo pertrauktas. Bet dabar gauna maistą iš Amerikos. Raudonojo Kryžiaus organizacija vėl stojo į darbą.

Rezignavo Italijos ministrai.

nuo Bolivijos, kuri neseniai pasiuntė ten savo atstovą, iki Japonijos, kurios valdžia taip pat ieško tvirtų santykių su šv. Tėvu. Visa Vatikano intaka nukreipta į tai, kad sudarius Tautų Sąjungą ir ateityje išvenęs tokių nelaimių kaip pasaulinis karas.

Čia reikia pridurti, kad Lietuvos valdžia ir turi savo atstovą prie Vatikano kun. Narjausko asmenyje, kurs kaip girdėt labai pasekmingai veikia. Vien tik apgalvesta Europoje. Pasaulio žurnalistai ir korespondentai nūnai keliauja ne į Kvirinalą, o į Vatikaną, kad gautų svarbiausių žinių šios dienos politikoje. Tenai norima sužinoti kaip stovi Bohemijos (Čekų-Slovakų) klausimas, iš ten laukiama išrišimo Ungarijos krizio, net Ukrainos reikalai tenai svarstomi. Kur tik pažiūrėsi, visur matosi Vatikano politikos gyvumas ir galybė, ir Benediktas XV turi neužginčijamą intaką visam pasaulyje, pradėjus

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

KLAUSYKITE.

Kaip jau buvo "Darbininke" skelbta, tai Lietuvos Steigiamasis Seimas atsidarys šiandien subotą, gegužio 15 d. Per visą laiką "Darbininkas" buvo giliu kingas pranešti svarbiausias Amerikos lietuviams žinias. "Darbininkas" pirmutinis pranešė apie pasekmes rinkimų į Lietuvos Steigiamąjį Seimą.

Tėmykite sekantį "Darbininko" numerį. Jame bus žinių apie atsidariusį Lietuvos Steigiamąjį Seimą. Bus pranešta seimo

vedėjai ir kitokie nuotikiai iš pirmos dienos Seimo posėdžiavimų. Tų žinių per "Darbininką" Amerikos lietuviams praneš Jonas J. Romanas, Lietuvos Prekybos Bendrovės prezidentas. Kai jis pradėjo virpinti kabeį, tai dabar nuolatai tų darys ir svarbesnius nuotikius vielomis pranešinės Amerikos lietuviams.

Tad tėmykite "Darbininką" ir pasakykite savo prieteliams apie šį indomų dalyką. Beto daug europiečių lietuvių veikėjų jau rašo ir toliau rašinės "Darbininkui" visokių raštų.

VISI ŽINOKITE, jog iš "Darbininko" galima gauti laikraščio iš Lietuvos. Už dolarinę gausite 20 ekz., už 50c. (stampomis) 10 ekz. Žinokite, jog juose rasite labai indomų žinių.

PRANESIMAS.

Suomi pranešu visiems Lietuvos Prekybos Bendrovės šėrininkams ir prieteliams, kad A. J. Sutkus iš Waukegan, Illinois, iš mūsų agentų skaičiaus yra išbrauktas, bet dar igaliojimo mūsų Bendrovės duotą, mums nepri-

siuntė, todėl kas per jį su Lietuvos Prekybos Bendrove darė kokius reikalus malonėsite greitai užbaigti ir sutvarkyti. Kol dar Bendrovė su juumi atskaitos galutinai nėra užbaigus. Liet. Prekybos Bendrovės

Vedėjas F. Virak's.

DAUGIAUSIA NAMŲ IR FARMŲ

Ant pardavimo su lengvomis išlygomis ir pigios prekės. Kurie norit teisingo patarnavimo, kreipkitės į šią Agentūrą, pažiūrėkit šiuos namus ir farmas.

3. Seimynų Dorchesterj beveik naujas namas ant Boston St. 18 kambarių. Šiluma ir kiti visi intaisymai. Prekė \$9,000.

3 seimynų Dorchester, kampinis namas nuo Columbia R. D. 18 kambarių, su šiluma ir visais intaisymais. Prekė \$7,500.

So. Boston'e 5 seimynų ir 4 stori namas netoli Broadway. Parsiduoda už labai pigią Prekė \$5,000.

2 seimynų Brighton'e puikus naujas namas. Parsiduoda labai pigiai, su visais intaisymais ir šiluma. Prekė \$6,200, įnešti \$1,500.

1. Seimynų Mattapan'e namas, parsiduoda pigiai su visoms intaisoms, elektros šviesa ir garo šiluma, 7 kambariai. 4 metų senumo. Prekė \$4,800.

3. Seimynų Roselindale. 20 kambarių ir garadžiū del vieno automobiliaus. Namas su visais intaisymais, labai gražioj vietoj. Prekė \$9,600. Reikia įnešti \$1,500.

Farma, 103 akrai žemės, 3 arkliai, 22 karvės, 4 kiaulės, 50 vištų, su visais farmos įrankiais, 6 kambarių puikus namas. 2 banios vienas nauja, didelis sodas. Prekė pigi pagal vietos vertę.

Farma, 50 akierių žemės, 1 arklys, 2 karvės, apie 17 mylių nuo Bostono, netoli Broektono. Žemė visa lygi. Prekė \$6,500.

Norėdami platesnių informacijų apie šiuos namus arba farmas, užėikit į mūsų ofisą arba klauskit per telefoną.

VINCENT A. JENKINS,

REAL ESTATE — Insurance-Mortgages,

395 Broadway, So. Boston 27, Mass.

TALBOT BUILDING ant 2-ry lubų.

Telefonas: So. Boston, 2341

Mūsų agentai: J. Morkunas, M. Karbauskas, J. Jakubauskas, P. Ruta, F. A. Zaleskas.

James M. Keyes Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS SAUK KITĄ.

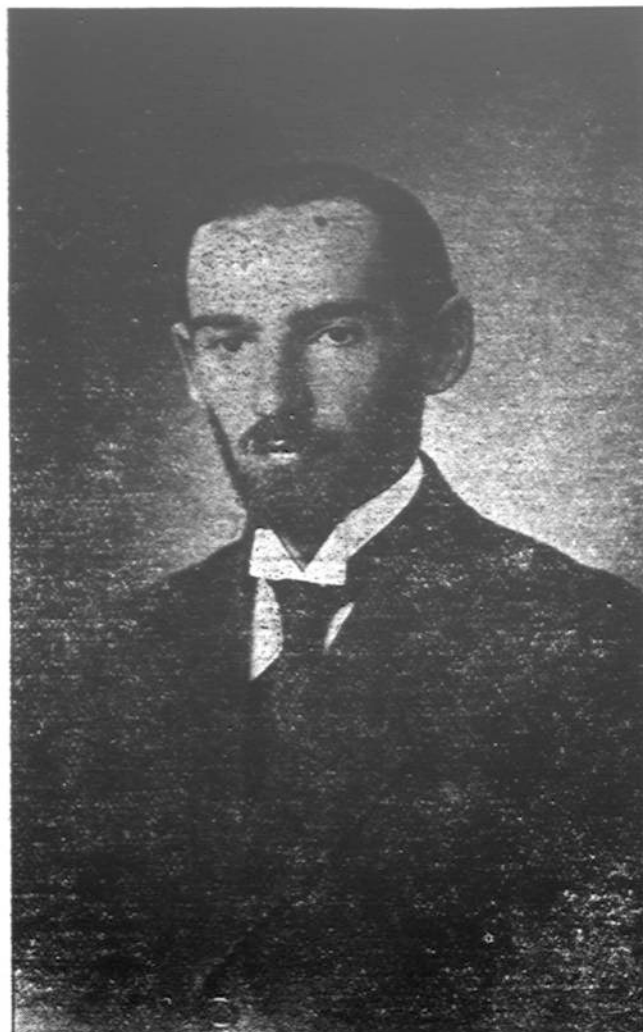
K.

KRUPAVIČIUS.

STULGINSKAS.

ČARNECKIS

KRUPAVIČIUS,
sakys prakalbą nuo vėžimo.

Lietuvos atgaivintojams.

Vieną puikią dieną,
Kad saulė žibėjo
Ir švietė erdvėse skaidriai,
Tankytė, pavėsyj
Sau liūtė gulėjo,
Ištisus ten kojas, ramiai.
Jos mažas liūtukas
Aplink bėginėjo
Ir žaidė ten jaukiai, smagiai.
Nei pats nepajuto,
Kaip jis nuriedėjo
Toli ir paklydo tenai.
Paklydęs nabagas,
Tolesniai bildėjo
Ir kniaukdamas šaukė: "Mama".
Bet veltui, nes nieks jo
Tuokart negirdėjo,
Išskyrus avutę pilką.
Mat ieškojo jį
Žuvusio ėriuko,
Kurs dingo nuo vakar dienos.
O čion it ant laimės
Išvydo liūtuką,
Pamanė, kad vaikas čion jos.
Pribėgus, pajuošė,
Pradėjo laižyti.
Susigiminiavo tuojaus.
Liūtukas išalkęs
Im žįsti graibytis.
Suvisu prijunko vėliaus.
Jį didžiai mylėjo
Ir žindė avutė,
Vedžiojos po pievas, miškus.
Liūtukas užmiršo
Savąją mamutę,
Bėgiojo linksmutis, ramus.
Ir augo bujojo,
Nei pats nepamatė
Kaip liūtas išaugo puikus.
Avutė stebėjosi
Ir klausimus statė:
Kas tai, kad praaugo sūnus.
Bet buvo jis tykus
Ir nepavojingas,
It tikras ėriukas avies.
Išrodė bejėgis,
Visai negalingas,
Nebandė jis smaginti savęs.

Naktis buvo giedri
Ir žvaigždės mirgėjo,
Tviksėjo mėnulis aukštai.
Liūtukas su mame
Pakrantėj gulėjo
Miegojo, sapnavo saldžiai.
Tik sukriokė balsas,
Viskas sujudėjo,
Kad net sudrebėjo miškai.
Avutė iš baimės
Visa suvirpėjo
Liūtukas pašoko vikriai.

Ant kalno viršūnės
Pamatė jis liūtą
Panašų iš būdo į jį.
Tik šandie liūtukas
Kitaip pasijuto
Sužibo jo akys šviesiau.
Iškėlė jis galvą
Krūtinę atstatė
Kas kart jam vis darės drąsiau.
It kita pasaulį
Dabar tik pamatė,
Spėjo klestėjo narsiau.
Ir užvirė kraujas
Jame koveikliausia
Išžiojo jis žandus plačiai.
Jis pirmąją giesmę
Užtraukė garsiausiai.
Ir leidos į kalną drąsiai.
Pasveikinęs savo
Viengentį jis liūtą
Dabar susiprato tiktai:
"Zvėrių aš karalius".
Jis mintyt sukručio.
"Aš tvirtas galingas pilnai".
Jei būt negirdėjęs
Viengentio rėkimo
Gal būt neatbudęs niekad
It tas avinėlis
Silpnučio likimo
Patenkintas likęs visad.
Gal vis jis būt manęs,
Kad jis avinėlis,
Avutė jo mamė tikra.
Gal taip sau būt snaudęs
Ir balso nekėlęs
Nemanęs, kad randas spėka.
Nors jis tą galybę
Ir pirma turėjo,
Bet jis nežinojo kas tai.
Ir jos pavartoti
Savaip nemokėjo,
Bejėgis vien jautės tiktai.
Bet liūto kriokimas
Jam permaining būdą.
Regėti ne tas jau žvėris.
Pasiekė jo širdį
Šaknis drąsos grūdą.
Tik rodos pasaulį prarys.

Va mūsų tautiečiai
Tiek metų tylėjo
Gal jie būt tylėję visad.
Gal būt neišdrįsę
Ir nesugebėję
Pakelt savo rankos niekad.
Gal būt it tas liūtas
Ramiai sau miegoję
Nemanę bandyti spėkų.
Kad yra tvirti,
Gal būt nežinoję,
Vien jungą tik nešę kitų.
Bet laimė! Užgirdo
Jie balsą savųjų
Pakilo jų ūpas aukštai.
Sugniaužė tuoj kumštį
Jie rankų tvirtųjų
"Prie ginklų"! suriko balsai.
"Šalin, kas mus spaudė

"Ir engė ik šiolei
"Mes viešpačiai esam šiandien.
"Mes Lietuvą turim
"Mes sūnus ir broliai
"Ir stojam prieš priešus išvien".
Tai tautiška siela
Sujudo plasdėti
Ir užvirė kraujas karštai.
Ir meilė tėvynės
Pradėjo žibėti
Ir atgimė spėkos, jausmai.
Ir šie avinėliai
Tykliais pavadinti,
Matykim kas daros su jais.
Šiandiena tvirtuoliais
Visų pripažinti,
Patapo didvyriais tikrais.
Ir kaujas ir grumias

Ir stato krūtinę
Ir pastangas deda visas.
Ir grūdžia jie priešus
Ir gina tėvynę
Gražino jie tiesas savas.
Garbė tiems didvyriams,
Kur pirmi prabilo
Garbė tiems, kur seka pėdais.
Garbė, kurių darbas
Pasaulį iškilo,
Garbė, kurie tapo vadais.
Garbė, kurie auka
Prie to prisidėjo,
Tauta jiems tars ačiū viešai.
O tam, kur tėvynei
Savęs negailėjo,
Garbė užklestės amžinai.

U. Gudienė.

— Lenkams, be abejojimo,
priemonių neit skolintis.
— Žinoma. Mes paimsime
priešus ant fis, jiems atsiels
nuleist nosis ant kvintos, tai
bus kitaip sakant **sustenuto**.
Paskui, kad priešų karštis
pranyktų, padarysime jiems
smorzando. Lenkijai vienati-
nė šitokia politika ir taktika
mano **forte ir piano**. Lenkija
kils aukštai.

— Kad tik kojomis žemę
siektų, maniau sau kildamas
eiti.

Duetas buvo baigtas su aiš-
kiu, kaip matote **bravissimo**
maestru, kurs niekad nedarė
fiasco.

(Šis straipsnelis buvo italų
laikraštyje **Il Tempo**, bal. 5,
1920. Iš jo lietuviai sužino,
kaip italai žiūri į lenkus ir ma-
to, kaip lenkai eina ant juoko.
Kolei kaip elgetų tauta, lenkų
ieškota užuojautos, tolei ištik-
rųjų užjausta vargšams. Te-
čiau stoje ant savo kojų, jie
pasirodė rimtam darbui neti-
kė, na ir italai pamaži kratosi
nuo tų rėksnių komedijantų.)

Prie šios progos skaityto-
jams pranešame, jog nenuils-
tančio mūsų veikėjo gerb. pra-
loto Prapuolenio Ryme padėji-
mas vis dar "statu quo". Jau
mėnuo perėjo ir lenkučiams
nepasisekė išgauti įsakymo
dvasiškosios valdžios, kad ati-
duoty jo valdomos bažnyčios
raktus. Lenkučių norima ba-
du jį išvaryti. Antras mėnuo
nemoka algos. Ar ilgai ištu-
rės, kitas klausimas — tuom
tarpu mūsų veikėjo viršus ir
to užtenka. Matome, kad lie-
tuvų ne taip greitai suėsti.)

MUZIKANTAS—

PREZIDENTAS arba

PADEREVSKIS RYME.
Pavedama visiems lietuviams
muzikos mylėtojams.
(Versta iš italų kalbos —
(slg "il Tempo" 5 Aprile
1920).

Užsuko į Rymą, pakeliui
mat buvo, garsusis Paderes-
kis, buvęs kokių laiko tarpą
vyriausiu žmogum Lenkų res-
publikoje.

Garsųj pianistą Rymas tuoj
atsiminė, nes čion iš proto ei-
ta kitąsyk delei jo puikios mu-
zikos. Paderewskio koncertai
paliko gilų brūkšnį muzikai
jautriose širdyse; tai ką gi
veiksi nenuėjęs pas jį pasima-
tyti, negi storžievis pasilikti.
— Ekscelecija, maestro, te-
čiau... maestro par excellen-
ce, mes tamstą labai gražiai
pažįstame ir puikiai atsimena-
me, kaip savo mikliais pirš-
teliais lypstei fortepijono kau-
lelius, ir kaip iš po tų kaule-
lių kilo svaiginančios melodi-
jos!

— Dievuliau, kas per poezi-
ja, koki žodeliai gražūs, ir
koks malonus atsiminimas.

— Tamstos koncertų mes
niekad neužmiršime. Tamsta
paskui pasileidai į politiką ir
ėmei tautų akordus tvarky-
ti...

— Žinotumėte, kur kas sun-
kiau suderinti tautų koncer-
tas!

— Kaip Lenkijoje eina?

— Vos, vos **preludiją** lig-
šiol užtrankt pasisekė.

— Dovanotumei, kad atė-
jau stačiai, be įžangos arba in-
trodukcijos bilietėlio.

— Vistiek, **introdukcijų** tu-
riū prisirašęs dangiau kaip
reikia.

— Vyruti, čia muzikantas,
čia-pat prezidentas!..

— Buvo pakankamai vilko
neštų ir pamestų, gavusių ir
davusių, dabar bus pasaulyje
bent vienas muzikantas. Prezi-
dentas, — pratarė pranašo at-
sakomybe Paderewskis, kraty-
damas kaip liūtas savo garbi-
nių kuodą lygiai taip, kaip
kratydavo atsisėdęs prie for-
tepijono Chopina ir Bethovena
žaišti. Ir akis į dangų įsmeigė
tartum užžavėtas. Norėdamas
prizadinti užsižavėjusį (bau-
gu buvo, kad neapalpūt) pa-
klausiau:

— Kaip eina naujoje re-
spublikoje?

— Eina **piano**, bent išpra-
džių, turime keletą atvirų ir
slaptų priešų, bet mes jiems
išrėšime **fugą**, bėgs ir rėks
appassionato, išgirsite gerą
sonatą.

— Sveikiems pasisektų, vi-
sa širdžia noriu.

— Reik nesiskubint — **ada-
gio**, — matysime, kas bus po
valstybių koncerto, kuomet
iš San Remo ir iš Paryžiaus
paduos mums LA.

— Visos tautos to laukiame.
— Bus ištikrųjų **grandioso**,
maestoso. Jūs, italai, gudrus:
išsipainiojote iš trilypė san-
tarys; tai buvo nesuderintas
tercetas. Ypač Anglija nepa-
kenčiamai dalkė; bėgpa su
Francija, su jos tyru ir malo-
niu kaip klernetas balsu...

— Ar daug nemalonumų
tveriant valstybę?

— Kur gi nebus, bet mūsų
visuomet **majorinis** ūpas. Kai-
mynams delei jų nepamatuotų
pretensijų uždėsime **sordino**.
Mūsų kariuomenė ne iš pupų
varoma, mokės išvest **trium-
falį maršą**: od morza do mor-
za.

MILŽINIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS.

MONTELLO, MASS.

LIEPOS-JULY 5, 1920 KVARACIEJAUS UKĖJE, N. GARY ST.

Lietuvių R.-Katal. Federacijos 9 skyrius Montello, Mass. sutelkė geres-
niasias organizuotas ir pavienias Broctono-Montellos lietuvių pajėgas su-
rengti didelį, smagų ir naudingą išvažiavimą.

Sudaryta yra labai įvairus programos, kurs turės labai linksmai užimti
publiką, kurią ir kviečiame iš visos Naujos Anglijos. Išvažiavimo pradžia
nuo 9 val. iš ryto.

Bus visokių žaislų: base ball, lenktynės, bėgimai ir kiti kitokiai. Atsižy-
mėjusiems žaisluose skiriama yra paskirstyti iki \$200. Svaugusieji pirkdami
tikietus už 35c. gali laimėti auksinį \$5. Išpildžius visą programą bus šokiai,
prie puikios orkestro ant naujų grindų. Pašokusiams iki valiai galima bus
gauti ir užkasti ir atsigerti.

Pelną nuo išvažiavimo skiriame naujos bažnyčios statymo pagreitinimui.
Tiksias gražus, todėl ir publikos gražios tikimasi.

Vieta yra daug puikesnė negu pereitą metą. Pereitą metą mes negalėjome
užganėdinti publikos, nes lietus užkenkė. Tad šį metą, mes padėsime visas
pajėgas, kad atsisteisti publikai ir visus užganėdinti. Tai-gi širdingai užkvie-
čiame visas aplinkinės kolonijas koskaitlingiausia atsilankyti.

Užkviečia RENGEJAI.

Ir-gi Žmones.

(Tąsa)

Gurgaitukas kaip perkūnas įpuolė į pasiūrę, kur kunigėlis ant aslos klūpodamas Viešpačiui savo sielą aukavo.

— Stok, greičiau! Nėra nė valandėlės gaisravimui! Viens... du... trys... marš!..

Nutvėrė už apykaklės kunigėlį ir išvedė ant vieškelio, kur stovėjo Grybas, persigandęs ir drebantis kaip drebulės lapas. Norėjo ką tai sakyti, bet Gurgaitukas smogė kumščia į tarpakį ir suriko:

— Nė žodžio! Im abu nešuliu ir vesk artimiausiu keliu. Jei bent žingsnį suksi į kairę ar į dešinę, tuojau suvarysiu visas kulkas į kuprą... Marš!

Paėmė už rankos persigandusį kunigą, kumštelėjo brauningu Grybą ir kaip bemačtant nutraukė link girios.

Grybas drebėjo, bet vedė sąžiningai, kunigėlis dūsavo ir meldė:

— Viešpatie! Tavo rankas pavedu savo sielą.

— Užsičiaupk kunige ir tylėk, nes kas valandėlę galime sutikti „abjezčiką“ ar dar bjauresnį gyvulį. Nieko tau neatsitiks, nes matyt kad esi geras vyras, kad nuo maskolių bėgi.

Ta trumpa prakalbėlė pagelbėjo, kunigas biskį aprimo ir skubiai ėjo, suklupdamas kas valandą ant kelmų ir medžių išsikūsiusių šaknų, nes naktis ištisų buvo tamsi.

Staiga Grybas parpuolė prie žemės ir prašnabzdėjo:

— Eina... Pasitraukim į šalį.

Prisiglaudė po medžiais o už valandėlės pro jų šalį prajojo du objezdžikai.

Prajojus vėl tęsė savo kelią kovodami su šaknimis, kelmiais ir medžių šakomis, kurios nemelasišdingai akis glostė, kol galiausia Grybas tarė:

— Čia kardonas, o po kairės kelias į Smalinę.

Iš paniurę žiūrėjo į Jonelį, laukdamas pavilijimo pasitraukti.

Jonelis į jį pažvelgė.

— Ką, Grybai? bijai. Padarei kiau-lystę ir dabar tau kailis niežti?

— Juk aš jums gerai laimingai pervedžiau. Štai tekis ryšulius. Keliaukit su Dievu.

Ir norėjo sau eiti, bet Jonelis jį sulaukė.

— Ką tu seni, sukvailiojai? Nori pasitraukti, neužbaigęs visų apyskaitų?

— Juk man užmokėjote iš kalno.

— Tai už pervedimą, bet už išdavystę?

Senis puolė Joneliui į kojas.

— Aš nekaltas, dauggalis pone! Velniai mane sugundino...

— Kodel padarei tokia išdavystę? kelkis ir sakyt!

Senis tylėjo.

— Šnekėk biaurybe, nes tuoj į kaktą kulka įvarysiu!

— Atėjo į vidų ir pasakė, kad viską žino apie mane ir kad mane patubdysią į šaltąją, o už kiekvieną, kurį išduosiu, pradžė po dešimtis rublių... Buvo su jais vienas ponas kurį seniaus su knygomis vedžiodavau. Tas taip-pat prikalbinėjo... Dvidešimtis rublių...

— Ir pasigodėjai?

— Namieje, žmona, šešetas vaikučių...

Kaip manę būtų parešė, kas būtų su jais buvę?.. O dvidešimtis rublių vis tik pinigų krūvelė...

— Grybai, ar atsimeni, kad prisiekei?

— Dievas mielaširdingas...

— Žinai kas laukia išdaviką?

— Susimylek ponuti!—sušuko žmogus ir puolė ant kelių.

— Jurgi Grybai! Stovi prieš teismą.

Atsakyk. Ką daugiau jodošiška išdavei? Žmogus akis užsiėmė rankomis.

— Vieną tiktai, ponuli. Aną subatą.

Toks buvo jaunutis. Su perkirsta ranka. Sakė kad vadinosi Stri...

— Po šimtą perkūnų tai buvo Aleksiuskas. Vežė labai svarbius raštus... Ką daugiau?

— Daugiau nieko!

— Jurgi Grybai. Žmonių teisės vardan, už du-kart atliktą išdavystę del pel-

no, esi nuteistas mirties bausme, būsi pakartas. Ar dar turi kokių troškimų?

— Pati, vaikai...

— Jiems bus pranešta apie tavo mirtį.

— Šviesus pone!..

Parpuolė į kojas Gurgaitukui ir pamėlynavusiomis lūpomis pradėjo bučiuoti jo batus.

— Šalin gyvate! Nėra laiko ceremonijoms! Ruoškis prie mirties.

Vyras suprato, kad viskas dinga.

— Su Viešpačiu Dievu norėčiau susitaikyti... išpažinti...

— Turi štai kunigą. Atlik ką nori, tiktai žiūrėk greitai.

Kunigas visas drebėjo kaip drugio krečiamas, bet vienok išdriso tyliai pastebėti:

— Brangus pone, palik kerštą Dievui! Jonelis nuožmiai paveizėjo į kunigą.

— Kunigas tokiuose reikaluose nieko nesupranti ir ne į savo reikalus nesikišk. Jeigu tas žaltys trokšta dvasinio suraminimo—tai jam suteik, tik greitai, nes po penkių minučių jam bus galas, o mes judinsimės į tolimesnę kelionę.

— Per Viešpaties žaizdas, pone!

Jonelis švystelėjo revolveriu.

— Daugiau nė žodžio. Duok kunige jam išrišimą mirties valandos ir nė mūrmur, nes tuoj padarysiu tvarką.

Kunigas apsiplė prakaitu, jo ranka drebėjo kaip klūpanti Grybą žegnojo. Žodžiai springo gerklėje.

— Ego... te... absolvo... in nomine...

— Greičiau kunige.

— In Nomine... et Spiritu sancti...

— Amen! suriko Gurgaitukas ir griebė Grybą už sprando.

Kunigas atsiklaupė ir drebėjo iš baimės, tarsi mirties ištarmė būtų jam skiriama, bet Jonelis jį patraukė prie savęs.

— Duokš kunige tą virvutę nuo savo ryšulio. Greičiau!

Kunigo rankos virpėjo kaip drugio krečiamos kol tą virvę atrišo.

Gurgaitukas iš kunigo rankų ištraukęs padavė Grybui.

— Pasidaryk kilpą ir karkis judošiau, tik skubink, nes nėra laiko. Štai šaka gan stipri, tavę dalaikys. Greičiau žalty...

Kunigėlis užsimerkė, o Grybas išlengvo užsinėrė kilpą ir...

— Teisybė užganėdinta—pasakė Jonelis po valandėlės ir įbrukęs kunigui jo ryšulį po pažasčia, patraukė Grybo nurodyton pusėn.

Kunigas ėjo paskui jį, bet jo kojos nenorėjo klausyt. Gurgaitukas tai pasergėjęs apsisusto.

— Po teisybei jau čia galima apsisototi. Švito kuomet prisėdė vienoje lenkėje.

— Ar kunigas turite ką užkąsti?

— Nieko neturiu!

— Aš turiu!—sušuko linksmai Jonelis.

Išsitraukė iš savo pundelio bonką degtinės, galą dešros ir duonos žiaunę.

— Sveikas kunigėli!

— Ačiū dėkavoj!

— Na, na! Gerk kunige! ant tokios šurprios šaltos nakties nieko geresnio nėra kaip geras gerkšnis stiprios degtinės.

Padavė kunigui bonką, o geradėjas iš teisybės peršalęs ir išsigandęs sau pasiveli-jo ir bonką užsivertęs gerokai patraukė.

— O dabar kunigėlis užkąskite dešros, o gal šiandien koks pasninkas, ar vigilija? pradėjo juokauti.

— Kelionėje nuo pasninkų paliuosu-jama ir atsilaužęs gerą dešros galą valgė kunigėlis taip kaip ir norėdamas.

Tik bent kiek badą užkimšęs kunigėlis pradėjo atsikurtėt ir prisimint apie tai vis, ką šią naktį matė ir prityrė. O Jonelis tuom tarpu augštelininkas išsitiesęs gulėjo ir tēmijo į raudonus aušros debesėlius kaip į kokio teatro lošimą.

Galčiausia matomai jau pabodo žiūrėti į dangaus grožybes, nes atsikėlė ir atsisdod priešais kunigą.

F. V.

(Bus daugiau)

Svarbiausias reikalas, tai išpirkimas L. L.

P. Bonų. Pirk dabar, kad paskui nebūtų po laikui.

Nežmoniškos Socijalistų priemonės.

Pranas Čisavinis.
LIETUVOS SOCIALISTŲ DORA.

Nei viena lietuvių socialistinė (komunistinė, bolševikinė ar panaši) partija ar grupė eidama į laudį ir darbininkus aiškiai ir visapusiškai savo programos neįdėdė. Socialistai dažniausiai prisitaiko prie aplinkybių ir kur-koks žmonių ūpas tą ir kalba. Jeigu nueina į darbininkus tai jų būvį piešia tamsiomis varšomis ir nurodo kad iš tos sunkios padėties galima išeiti tik per socializmą (taipgi ir komunizmą-bolševizmą), prisidėjus prie jų partijos; nueina prie ūkininkų, kumečių, bežemių čia ir-gi randa gražių žodelių, didelių pažadėjimų. Bet svarbiausio, asmens vertumo žvilgsniu, savo programos punkto neaiškina kaip reikiant. Tai yra, jie nepasisako ką mano su tikyba, Bažnyčia ir tikinčiais daryti. Paprastai jie (socialistai) tik užsiuola ant kunigų ir iškelia į aikštę visokiopus pavienių kunigų būtus ir dažnai nebūtus prasižengimus. Šiuo būdu jie nori pamažu atšaldinti tikinčiuosius žmones nuo kunigų ir tuo pat nuo Bažnyčios. Suprantama, jeigu kunigas blogas, žmonių skriaudėjas, apgavikas, pasak socialistų, tai kaip pas jį žmogelis turi eiti kokiais nors reikalais. Jeigu gi neina prie kunigo, nēr kas ir bažnyčioje be kunigo veikti, tad ir bažnyčios pradeda nelankyti. Socialistų tikslas tuo atsieikiamas. Kuomet jau neįmanoma bažnyčia, tai ir su tikyba lengva apsidirbti, arba tiesiog sakant įvykinti socializmą gyvenime, žmones padaryti atšalėliais ir bedieviais. Kuomet gi žmonės jau atšala nuo tikybos, lengva yra jų tarpe ir socialistinis doors bei šeimyninių santykių supratimas įdiegti į paprasto žmogelio širdį. Ir čia kyla laisvos mėsės ir lytiškų santykių su moteri-mi supratimas. Paleistuviai-mui, girtuoklybei, vagystėms ir kitiems betikėjimino stovio privalybėms plati dirva. Toliau jau visai negerbia ir jokių šeimyninių ryšių arba moterystės. Vieną dieną, mėnesį, metus galima gyventi su viena moteriške, kitą dieną, mėnesį su kita, trečią su trečia arba net tuom pačiu laiku su keliomis ir tt. Šiuo būdu įvedamas tikras "žemės rojus", arba aiškiai pasisakant žmonės gyvulių santikiuos pastatoma. Tas socialistams labai aišku ir reikalingas, nes patys socialistai pasisako, kad jie iš beždžionės paėję, na o jeigu jie gyvulių ainiai, tai, anot jų, ir kiti žmonės tokie pats yra. Šisai pirmas ir svarbiausias socialistų reikalavimas dabar Lietuvoje, kol jie valdžios savo rankose neturi aiškiai nestatomas, net kartais prisipirti pasisakyti socialistai užsigina ir skelbiai didžiais tikinčiais, arba net Bažnyčios ir kunigų prieštaliais. Jų elgesis jiems patiems reikalingas ir suprantamas, nes priešingų darbų atstūmtų nuo savęs visus dorus žmones, ir liktūsi prie jų valkatos, visokie niekšai arba tokie subezdžionėję, kaip jie patys.

Jau aš buvau rašęs "Darbininke", apie tai ką davė socialistai Lietuvos darbininkams.) Čia prie progos no-

riu priminti socialistų vadų dorą šiuo klausimu. Paprastai socialistai skelbiai nekalčiausiai avinėliais, geriausiai darbininkų, kumečių, bežemių ir kitų draugais. Iš tikrųjų gi yra tokie patys išnaudotojai, kaip ir jų keikiamieji buržuai. Socialistų tėvas K. Marksas beskelbdamas savo mokslą susidėjo milijonus. Lietuvos gi socialistų vadai negeresni. "Garsusis" M. Slezevičius, Jonas Vileišis (Lietuvos atstovas Amerikoje), Zubovas ir kiti yra dvarininkai. Jeigu jie jau ištikrųji nori to, ką skelbia t. y. ap-rūpinti bežemių, kumečių ir kitus, tai reikėjo jau seniai savo dvarus išdalinti kumečiams arba bežemiams, bet, deja, ligi šiandien apie tai nieko nežinoma. Bet viena sakyti, o kita daryti. Jie gal ir atiduotų kumečiams dvarus, tik ne savo o kitų (nesocialistų) dvarininkų. Kiekvienam socialistui smagu buržuju būti ir važinėties sau įvairiuose užsieniuose, Amerikoje ir kitur.

Iš čia aišku, kad socialistai viena skelbia o kita daro, arba veidmainiauja. Jie laikosi seniai jau žinomos socialistų veikimo taisyklės: "Kas tavo, tai mano, o kas mano, tai tau negalvoj (arba neimk, nes gausi į sprandą!)"

Itin aiškiai Lietuvos socialistų dora apsiereškė rinkimui Kuriamajai Seimui agitacijoje. Čia jau sunku buvo pasisilepti, reikia visokiais būdais žmones prie savęs traukti. Išleido į plačiąją šalį visokiopus atsišaukimų ir problemacijų, piešė ir lipino visur įvairiausių karikatūrų-paveikslų. Tik priminti reikia, kad tuose paveikluose buvo šiokių dalykų, kaip, pav. numaliavota didelė karieta, joje sėdi nusiganęs (j-tukės) kunigas ir važiuoja darbininkus į kinkes. Ir šaukia socialistai, kas balsuos už krikščionis, tas bus kunigų išnaudojamas ir juo važinėsi bei ars vietoje arklių. Negirdėtas dalykas ir nebūtas pajukimas! Ar gali doras žmogus ramia sąžine balsuoti už tokių žmonių (socialistų), kurie taip niekšingai išjuokia dvasininkus (kunigus), kandidatus į seimą. Susipratęs jie piliečiai su panieka nusigrįžta nuo socialistų. Smeižiančios proklamacijos ar karikatūros tai dar mažai bėdos, bet jų pačių agitavimo būdas svarbiausia. Aš čionai noriu nupasakoti keletą atsitikimų. Visus sunku ir prisiminti, nes jų tiek daug, kad surašyti neužtektų kelių šimtų jaučių odų ir nespėtų net tam tikri raštininkai.

Lietuvos socialistai savo laikraščiuose, kaip va: "Lietuvos ūkininkas", "Darbas" ir kiti kibirais pamazgų ir visokių smeiztų "garbina" krikščioniškąją visuomenę. To maža, jų tvariniai, kaip "Valstiečių Sąjunga" tai stačiai veidmainiauja ir giriasi žmonėmis, jog gerai katalikais e-są. Taip buvo šakių apylinkėje ir kitur. Čia dar vis smulkmena, bet kaiku ir net dažnai socialistai griebiasi ginklo, akmenų, kumštis, gadinimų, trūkdytų ir panašių priemonių, kad nugalėtų savo politinius priešin, itin krikščionis-demokratus, kurių jie nekenčia, kaip velnias šventinto vandens. Čia neprošalį paduoti keletą faktų. Štai jie:

kaip praneša Žemaičių Kalvarijos kr-dem. skyrius, tai š. m. kovo 6 dieną buvo arklių priėmimas. Komisijos narys kr-dem. P. Bieliauskis eidamas gatve išgirdo triukšmą Bardeikio namuose ir įėjęs rado benušamus kr. demokratų ir patsai buvo užpultas. Muškos buvo socialistai liaudininkai demokratai (arba Slezevičiaus ir Vileišio ankletiniai!) Keli asmens sumušta ligi kraują. Toje pat apylinkėje socialistas J. Sandeckas, buvęs bolševikų komisaras gzdina žmones ir verčia rašyties į "Valstiečių Sąjungą", nes, girdi, kas neužsirašys, atėję bolševikai sušaudys.

Žemoje Panemunėje "Valstiečių Sąjungos" agitatoriai ėjo per sodžius ir bauginimais užrašinėjo žmones į savo sąjungą. Kruonio klebonas taipgi ir J. Mičiulis gavo laiškų, kad būsią mirtimi nubauti, jeigu palaikys krikščionis-demokratus.

Utėnoje nuo socialistų nukentėjo Mačiulis, į Butvilos namus net granatą metė. Vi duklėje kr-dem. kalbėtojai at-rėmė į krutinę revolverį ir grąsino nušauti, jei kalbės už kr-dem. Šateikiuose nuvertė kr-dem. kalbėtoją nuo tribunos. Šateise grąsino "atsiteisti" su kr-dem. instruktoriumi. Iš Uprnos grįžtantį kalbėtoją sumušė ligi kraują, Pumpėnuose svaide akmenimis į krikščionis demokratus. Socialistų atstovai rinkimų komisijoje visokiais būdais truko kr-dem. sąrašų priėmimą. Taip III-je (Raseinių) apygardoje nenorėjo suvisai priimti "Lietuvos ūkininkų Sąjungos" ir prieita prie to, kad centralinė valdžia turėjo kaltininkus patraukti atsakomybėn, o rinkimus atidėti ligi 21-22 bal. dienai.

Eikime toliau. Viduklėje grąsino revolveriu ir svaide akmenimis. Vadžgirgyje gerai gyvuoja kr-dem. skyrius. Čia kovo 21 dieną sušauktas mitingas. Socialistai darė triukšmą, žadėjo sumušti kr-demokratų, vieną pilietį šoko mušti ir parstūmė ant akmenų. Šiaip jau "Valstiečių Sąjungos" nariai žada net užmušti nekuriuos žmones, jeigu jie prigulės prie krikščionių demokratų.

Patsai buvęs social-demokratų ministeris S. Kairys ir-gi dirba išsijuošęs. Jis kairur net savo dideliu katalikų draugu vadina, kaip antai Vyžanyse. Utėnoje ir apylinkėje vaikšto apiplyšęs, tartum koks apaštalas, ir agituoja visus eiti prie socialistų, į "žemės rojų".

Šiokių ir panašių nuo tikių iš socialistų darbuotės prieš rinkimus į Kuriamajį seimą galima būtų begalo daug prisivesti. Bet užteks tu atsitikimų, kurie čia išvardinti. Iš čia labai aiškiai galima suprasti kokios doros laikosi visokie Lietuvos socialistai. Jiems svarbiausia yra savo tikslo pasiekti. Kokiomis gi priemonėmis prie to tikslo prieitai tai vistiek. Jeigu žodis negelbsti, reikia imtis "rimtesnių" būdų. Socialistai tu būdų turi begales: jie vartoja ir revolverius, ir akmenis, ir kumštis, ir granatas. Tik dar negirdėti, kad būtų šaudę savo priešus krikščionis-demokratus iš kulkosvaidžių, arnotų, šarvotų trankinių, automobilių, mėtę bombomis iš orlaivių ir susirinkusius kr. demokratų. Aš manau, kad šios priemonės daug "rimtesnės", negu koks nors revolveris ar akmuo. Matyti tik del to socialistai nešaudė tokiais ginklais savo priešų, kad dar nesusųpėjo kol-kas tų ginklų įsitaisyti. Lauksime artymoje ateityje panašių pažangiųjų socialistinių priemonių. Juk tikslas aiškus, visus žmones suvaryti į bendras būdas ir tenai, tartum dideliame galvijų tvarte, įkurti "žemės rojų". Kas-gi noromis neina, tą jėga įstumti, arba priešgimį ir suvisai užmušti — nes iš tokio naudos suvisai nėra ir nebūs "žemės rojuje".

Taip atkakliai ir aršiai stoji į kovą socialistai su krikščionimis tik dėlto, kad jiems bangu, kad išgalėjus krikščionims negalės daryti savo bandymų ir smaugti žmonių, kaip tai Rusijoje buvo ir dabar tebėra, bet gali Lietuva likties krikščioniška šalis ir garbinti Dievą. O kaip gi leis socialistas Dievą garbinti. Juk tai yra buržuazinis dalykas, žmonių išnaudojimas ir kvailinimas, anot socialistų. Bet mūsų žmonės gilūs yra katalikai ir tik melu ir kitokiais žulikysčių ir apgavimo būdais duodasi socialistų prikalbami. Kad socialistai tiesiu keliu eitu prie savo tikslo, tai Lietuvoje seniai jau nebūtų vietos nei Slezevičiui, nei Vileišiui (tiesa jis sau ponauja Amerikoje), nei Kairiui, nei Rimkai, nei Poželai nei kitiems bolševikų komisarams ar socialistų pakalikams. Jie neturėtų ką veikti tarp mūsų žmonių ir turėtų važiuoti į bolševikų "žemės rojų" Rusiją, bernauti Leninui, Trockiiui ir kitiems žydaliams.

Amerikoje atsiranda ir-gi vienur kitur socialistų mūsų išeivių tarpe. Aš manau kad čia sukladinimo ir apgavimo aukos. Tokiems žmonėms reikia išdėstyti, kas daroma socialistų Lietuvoje, tai jie ne-gi norės prie tokių žmonių prisidėti. Tik žmogus, netekęs sąžinės, nustojęs doros, palaidinas ir tolygus gali būti socialistas.

DŽIOVA.

Kas tris minutes viena ypata miršta. Valtijos nuo džiovoos. Vienas šimtas tūkstančių. Valtijos ir metus.

Vienas iš kožno dešimtis žmonių mirstančių. Valtijos miršta nuo džiovos. Jeigu manai, jog turi džiova, neatidėliodamas eik pas gydytoją, arba į džiovos kliniką. Tegul ten atsargiai examinauja plaučius. Atsimink, tas negali būt padaryta pakol visa krutinė neatidengta. Todėl netikėtį ir gydytoją, kuris to nedaro, arba, dar blogiau, jeigu jis pataria vaistų del kosulio be jokio plaučių peržiūrėjimo.

Gydytojas taip-pat turi examinuot seiles mikroskopiskai. Paprastai tas gali būt atliktas veltui per State Board of Health. Vietinis perdėtinis pagelbės tą atlikti.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ KNYGŲ IR POPIERIO.

"Darbininko" Knygyne galima gauti knygų dvasiško ir svietiško turinio. Taip-gi turime popiero ir konvertų laiškam rašyti. Mes patarnaujame persiuntimui į Lietuvą.

Prie "Darbininko" yra Pašto Skyrius. Priimami registravimui laiskai į Lietuvą ir į kitas šalis.

"DARBININKAS,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

*) Žiūrėk "Laisvė" ir kiti kr. laikraščiai iš Lietuvos kovobalandžio mėnesių.

Šis 12 So. Boston'o utarinkais, ket-
viršis ir subatomis. Laidžia Am. Lie-
tuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Dar-
bininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (THE WORKER)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian
R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$4.00
Boston and suburbs \$5.00
Foreign countries yearly \$5.00

Entered as second-class matter Sept.
22, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized
on July 12, 1918.

NEPIRKO KATES MAIŠE.

Kauno "Laisvė", rašy-
dama apie rinkimų į Stei-
giamąjį Seimą pasekmes,
pažymi, kad "mūsų žmonės
nejo prie rinkimų urnų su
žmerktomis akimis, nenor-
ėjo pirkti katės maiše",
tai yra nebalso už neaiš-
kius, bepartinius asmenis.
Balsavo tik už aiškiai ir
griežtai nusistačiusių parti-
jų kandidatus. Svetimieji
Lietuvos gaivalai balsavo už
savo viengėnčius, o lietuviai
pasidalino tik į dvi daly-
— krikščionišką ir prieškrik-
ščionišką. Nors didesnė pu-
sė atstovų yra krikščionys
demokratai, bet raudonieji-
socialistai beturį pritaręjų
daugiau, negu daugelis ti-
kejo.

Kadangi Seiman pateko
kirstukinių partijų atstov-
ai, tai jis bus veiklus. Tu-
pinėjimų nebus. Užtad už-
sikurtimui, tai gali būti.

Krikščionių demokratų
seime yra 59, socialistų 42,
svetimtaučių 10, vienas ne-
žinomas. Krikščionys de-
mokratai turi daugiau at-
stovų, negu visus kitus sudė-
jų skruvon. Iš to neišeina,
kad krikščionims demokratams
nereikės atsižvelgti į
kitus. Ekonominuose ir po-
litikuose klausimuose socia-
listai nieko radikališkes-
nio už krikščionis demokr-
tus negali pastatyti. Su kai-
kuriais savo punktais socia-
listai negali pasirodyti
Lietuvos liaudžiai. Sodie-
čiams nepatiki piršdamas
žemės nacionalizaciją (su-
visuomeninimą). Lietuvos
žmonės nori ją nuosavybėje
turėti. Už žemės nuosavy-
bės davimą ir stoji krikš-
čionys demokratai. Kultū-
riniuose reikaluose socia-
listai ir-gi negalės Lietuvos
liaudžiai savo radikališku-
mu pirštis ir laukti para-
mos. Bažnyčią varžančių
įstatymų Lietuvos liaudis
netik neparems, bet ir nepa-
kęs.

Taigi išrodo, kad Lietu-
vos Steigiamasis Seimas
bus nepergreitas, kad
sprandą nusiusti ir ne per-
lėtas, kad kas imtų ant kul-
mų lipi.

TAIKA SU BOLŠEVI- KAIS.

Didieji Amerikos dienra-
šiai paskelbė, kad Lietuva
pradėjo derybas su Rusijos
bolševikų valdžia. Mes jau
seniau žinojome, jog Lietu-
vos taikos delegacija pa-
siųsta Maskvon. Kuomet
taikos derybos prasidės,
tai esti taip, kad pamati-
muose punktuose išanksto
sutariama. Gi derybose iš-
lygos išdėdama smulkme-

niškiau. Svarbiausias Lie-
tuvos reikalavimas iš Rusi-
jos valdžios, tai pripažinti
visišką jos nepriklausomy-
bę. Jei Rusijos valdžia ne-
būtų žadėjusi Lietuvą pri-
pažinti nepriklusminga, tai
Lietuvos vyriausybė nebūtų
siuntusi savo taikos delega-
cijos. Pereitame "Darb".
numeryje Romano žinia,
kad Rusai pripažino Lietu-
vos nepriklusmybę, reiškia
turbūt tą, kad tas punktas
jau priimtas taikos derybo-
se Maskvoje.

Lietuvai labai svarbu su-
sitaikinti su Rusija ir gau-
ti jos pripažinimą. Svar-
biau, negu gauti pripažini-
mą nuo bile kokios kitos
valstybės. Juk kitos vals-
tybės žiūrėjo, ką darys Lie-
tuvai Rusija, kurios dalimi
ji buvo. Kai Lietuvą pri-
pažins Rusija, tai jos nega-
lės nepažinti kitos vals-
tybės.

DARBININKAI IR PO- LITIKA.

Dabar jau aišku, jog šie-
met nesudarys politiška
Darbo Partija. Žiemą iš-
rodė, kad gims Darbo Par-
tija. Po kelis kartus tai
partijai platforma buvo iš-
dirbinėjama. Netruko ragi-
nimų Amerikos Darbo Fe-
deracijai atvesti savo ne-
partinį (non-partizan) vei-
kimą, o sudaryti Darbo
Partiją. Illinois, New Yorko
ir kitose valstijose tarpe
darbininkų, priklausančių
prie Federacijos, vadų bu-
vo bandymų nepaisyti Fe-
deracijos Centro valdybos
ir organizuoti Darbo Parti-
ją. Kaip jau buvo "Darbi-
ninke" skelbta, tai šitų ir
kitų valstijų darbininkų va-
dai atsižadėjo steigti Darbo
Partiją.

Ar reikėtų darbininkams
turėti savo politiška Darbo
Partiją? Svarstant tą kla-
simą randame argumentų
už ir prieš. Svarbiausias ar-
gumentas už steigimą Dar-
bo Partijos yra tas, kad
lengva darbininkams būtų
apsiginti per valdžią. Darbo
Partijos programos žinoma
būtų geriausia pritaikin-
tas darbininkams. Darbi-
ninkai sudaro didžiumą bal-
sojuotų. Savo kandidatai
nesunku būtų išrinkti. Kon-
gresė ir legislatūrose būtų
atstovų didžiuma Darbo
Partijos. Tai be didelių
kliūčių būtų galima darbi-
ninkams naudingus įstaty-
mus praversti. Išrodo, kad
čia viskas turėtų eiti gerai.
Bet Darbo Partija būtų pei-
lis unijoms. Kiekvienas u-
nijas-tarbutuojas būtų
politikierius. Politika yra
toks daiktas, kur negali bū-
ti vienuodų nuomonių ir
kur nuomonių skirtumas
veds prie užsitarščių, už-
sivarinėjimų, prikašioji-
mų, neišbėdamų ginčų.
Disciplina unijose neišilai-
kytų. Ofisų gavimas tuo-
met darbutuojas labiau
rūpėtų, negu algos, darbo
valandos ir kiti šiaip jau
darbininkams rūpimieji da-
lykai. Dabar Amerikos dar-
bininkų unijos rūpinasi sa-
vo medžiagiais reikalais.
Politikos užsimena tik tiek,
kad tēmijama kokie valdi-
ninkai, kongresmanai arba
legislatoriai eina prieš dar-
bininkų teises ir tokius nu-
skiria sukiurtimui per rinki-
mus.

Kuomet į darbininkų mi-
nias neikišama dalykų, del-
kurių gali būti griežtų nu-
monių, o pirmoje vietoje
statoma tiesioginis darbi-
ninkų būvio gerinimas, tai

disciplina ir tvarka nesun-
ku užlaikyti. Tą matė A-
merikos darbininkų unijų
tvėrėjai ir to tebsilaiko i-
šiol. Dabar nematyti ar A-
merikos darbininkai tvers
Darbo Partiją ir jei tvers,
tai nepramatom, kada tą
darys.

ŽYDAI LIETUVOJE VEIKIA.

Tik ką atėjusius Talkos
num. 6 praneša apie naujų
kooperacijos bendrovių įre-
gistravimą nuo gruodžio 1,
1919 iki kovo 9, 1920. Pa-
sirodo, jog Lietuvoje po
miestus ir miestelius prisi-
steigė žydų žmonių (liau-
dies) bankų. Matyt Lietu-
vos žydai yra susitarę steig-
ti tokius bankus. Bankinis
biznis, pirklyba ir pramonė
matyt patenka Lietuvoje į
žydų rankas. Amerikos lie-
tuviai turėjo progą minėtas
sritis paimti į savo rankas.
Bet lietuviai paskendę poli-
tikoje, tarpsaviniuose gin-
čiuose, o bankinį biznį, pirk-
lybą, pramonę grobia žydai.
Besisteigiančios bendrovės
šnaivavo į viena kitą, vie-
na kitą gnaibė. Tarytum
Lietuva persiaura kelioms
bendrovėms arba permažai
Amerikoje lietuvių, kad su-
mobilizuoti kapitalo. Paga-
lios L. Atstatymo Bendro-
vėje kilo tarpsaviniai gin-
čai. Kuomet lietuviai poli-
tikuoja, ginčijasi, kuomet
net bendrovės veliasi į gin-
čius, tai žydai, vieni kitiems
padėdami, tik grobia Lie-
tuvos bankinį biznį, pirkly-
bą ir pramonę į savo ran-
kas.

KO DARBININKAI NORI.

Respublikonų partijos pa-
tarimo komitetas (advisory
committee) kreipėsi į Ameri-
kos Darbo Federacijos val-
dybą su klausimu, ko da-
bar organizuoti darbininkai
nori. Federacijos valdybos
pasiųstieji punktai respub-
likonų partijos komitetui y-
ra šie:

Priėmimas be sąlygų ir
išėmimų 8 val. darbo dienos,
6 darbo dienų savaitėje ir
subatomis pusė dienos dirb-
ti.

Pripažinimas teisės orga-
nizuotis, skirtis atstovais ir
ne iš tarpo dirbtuvės darbi-
ninkų ir streikuoti. Išėmi-
mas darbininkų unijų iš an-
ti-trustinų įstatymų. Pa-
naikinimas "injunctionų"
darbininkų ginčiuose su ka-
pitalistais.

Statymas gerų algų aug-
šėčiau, negu pensijos, dova-
nos (bonusai), dalyvavimas
pelne arba "welfare work".

Minimum amžius vai-
kams dirbti 16 metų.
Išėjimas federalių dar-
bo biurų, kur darbininkai
turėtų balsą.

Pavedimas po Federal
Workmen's Compensation
Act'u rankpelnui, neapgin-
tų valstijų įstatymais.

Pasipriešinimas Kansas
plenui ir visokiems kito-
kiems priverstinis arbitra-
cijos planams arba lega-
liems apribėjimams
streikuoti.

Amerikos Darbo Federa-
cija rems tuos kandidatus,
kurie laikysis šito progra-
mo ir agituos prieš tuos, ku-
rie šito programo neapsiims
remti.

Manchester, N. H.—Tarp
600 ir 800 šiausių susreika-
vo negaudami algų pakėli-
mo.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

"Meilė" ir "Lavonai-Karžy-
giai" pūkiai išėjo. Choras:
"Du broliukai" ir "Piemenė-
lis". Solo: "Kai aš išjojau"
ir "Prirodino senį žmonės"
— S. Pauras. Jo dainas publika
palydėjo garsiu dėslo plojimu.
Solo: "Prirodino senį žmo-
nės" — p-lė Kriviūtė; duetas:
"Man gaila" ir "Saulėlė rau-
dona"—J. Kalinauskas ir S.
Pauras. Toliaus jauna mer-
gaitė, p-lė Ona Kazlauskaitė
puikiai pažaidė ir pašoko; vi-
sams labai patiko. Solo "Kur
tas šaltinėlis" ir "Pamylėjau
vakara — Ona Simbolaitė. Du-
etas: "Išginiau jaučius" ir
"Kampe tupi" — S. Pauras ir
O. Simbolaitė; gerai išėjo.

Visiems solistams ir daini-
ninkams akompanavo varg.
J. Rakietis.

Ant galo choras sudainavo
"Vaišiuo dieną" ir kitas
daines. Šis margas ir didžiai
įvairus koncertas pavyko ga-
na puikiai, nes buvo jau senai
rengiamasi prie jo. Nors šis
choras dar yra jaunas, bet
jame yra susispietęs nemažas
jaunimo būrelis, kuris neatsi-
lieka nuo kitų Amerikos lie-
tuvų kolonijų ir progresuoja
pirmyn.

Prie surengimo šio koncer-
to nemažai pasidarbavo vietos
varg. J. Rakietis.

WATERBURY, CONN.

Lietuvos Vyčių 7-tos kuo-
pos Atletikos skyrius statė
puikų vakarą gegužio 2 d. Pub-
likos buvo pilnutė salė. Pro-
gramas buvo maždaug tokis:
Lietuvos ir Vyčių himnai;
1) "Fotografai" (farsas),
tas buvo taip juokingas kad
publika turėjo tiek juoko kad
turėjo šonus susimti kad ne-
truktų. 2) Eilės — merg. And-
riukaitė. 3) Dainos — šv.
Juozapo parap. choras, vadov-
aujant J. Sauriui; 4) "Gdy-
tojo Belaukiant", komedija;
5) solo, "Kur bakažė sam-
nata" — p-ni S. Saurienė, ku-
rią publika atšaukė atkartoti
6) Monologas, "Ponaitis" —
A. Dulskis; 7) "Kaimo mo-
kykla Amerikoje" — Juozas
Marčiukaitis ir R. Sabrinskas.

Vakaro vedėju buvo kun. J.
Jankauskas, kuris puikiai nu-
piešė savo kalboje L. V. orga-
nizacijos tikslus.

Tas taip puikus vakaras bu-
vo surengtas po vadovystę J.
Saurio, šv. Juozapo par. var-
gonininko.

Dar turio keleta žodžių pri-
siminti apie varg. J. Sauri,
kuris nenuilstančiai dirba Vy-
čiuose ir šv. Juozapo Choro.
Dabar rengia labai didelį kon-
certą, kuris įvyks 16 geg. 7 val.
vakare Duggan mokyklos sa-
lėje kamp. Bank St. ir Wash-
ington ave. Dedama visos pa-
stangos kad koncertas nusi-
sektų. Dalyvaus gerb. kom-
pozitorius St. Šimkus. Wat-
terburiečiai privaltę atsilan-
kyti, nes kitos tokios progos
nebus, kadangi St. Šimkus iš-
važiuoja į Lietuvą.

Benediktas.

Kad ragus nulaūzus lenkų
ponams, negalėk pinigų L.
L. Paskolos Bonams.

C. BROOKLYN, N. Y.

L. Vyčių 49 kp. rengia puikų
teatrą ir balių, kuris atsi-
bus 15 d. gegužio šv. Jurgio
parapijos salėje 207 York St.
Kviečiame visus vietos ir apie-
linkės lietuvius ir lietuvaites
koskaitlingiausią šion pramo-
nos susirinkti. Bus ir margu-
mynų, kurie be abejo visiems
patiks. Kas neatsilankys, gai-
lės.

L. V. 49 kp. Komitetas.

L. R. KR. R. REIKALAIŠ MARŠRUTAS.

Kun. J. Petraitis, L. R. Kr.
Rėm. pirmininkas, dabartiniu
laiku lankosi po Naująją An-
gliją ir žada būti šiose vieto-
se:

Geguž. 14 Hudson, Mass.
" 17 Westfield, Mass.
" 18 Holyoke, Mass.
" 19 Northampton, Mass.
" 20 Pittsburg, Mass.
" 24 Athol, Mass.
" 25 Orange, Mass.
" 26 Greenfield, Mass.
" 27 Gardner, Mass.
" 28 Fitchburg, Mass.
" 31 W. Lynn, Mass.
Birželio 1 Nashua, N. H.
" 2 Manchester, N. H.
" 3 Haverhill, Mass.
" 4 Meriden, Conn.
" 8 Lewiston, Me.
" 9 Rumford, Me.
" 10 Naugatuck, Conn.

Gautos Skrynios.

Pereitoje savaitėje gautos
skrynios iš sekančių vietų:
Chicago, Ill. (W. Pullman), 2
skr., Mt. Carmel, Pa. 4 skr.,
Spring Valley, Ill. 1 baks.,
Athol, Mass. 2 baks., Worcester,
Mass. 1 baks., Milwaukee,
Wis. 1 baks., Homestead, Pa.
2 bks., St. Clair, Pa. 1 baks.

Viršminėtų lietuvių koloni-
jų prisijungusios skrynios buvo
daugiausia kareiviams dova-
nos ir kaikiuriose buvo svete-
riai su pačiakomis.

Ačiū tariaime visiems prie-
tų dovany prisidėjusiems ir
mezgusioms kaip sveterius
taip ir pačiakas.

Lietuvių kolonijų pradeda judėti.

Pasiųstos visoms lietuvių
kolonijoms aukų rinkimo
Liet. Raud. Kr. Rem. "quotas"
nenuėjo niekias. Lietuviai
pradėjo judėti ir stengtis savo
užduotį atlikti. Štai šią savi-
tę atsišaukė jau kelios lietuvių
kolonijos, kurių tarpe mažoji
La Salle, Ill., su savo veik-
liais lietuviams pasirodė. Pa-
reikalavo informacijų ir pasi-
žadėjo jai pasikirti "quota"
surinkti. Daugiau mums to-
kių geraširdžių tėvynainių!

J. Tumasonis,

456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

New Britain, Conn. L.D.S. 36
kp. mėnesinis susirinkimas įvyks
nedėlioje, 16 d. gegužio tuojaus
po pamaldų šv. Andriejaus baž-
nytinėje salėje. Kviečiame visus
narius ateiti. Taipgi atsiveskite
naujų.

Kaizerio sostas ir kiti
kaizerio palaikai būsią atga-
benti New Yorkan ir par-
duoti ant aukciono.

CAMBRIDGE, MASS.

Choro koncertas.

Nedėlios vakare 2 d. gegu-
žės, įvyko gana puikus ir la-
bai įvairus koncertas N. P. P.
M. bažnytinio choro Bažnyti-
nės salėje. Visų pirma cho-
ras, vedamas varg. J. Rakie-
čio sudainavo "Sėdži po lan-
gelin" ir "Kur namas mūsų".

Po tam juokingą ir gražų mo-
nologą pasakė S. Pauras. Žmo-
nės jis pakratė sveiku juoku.
P-lė J. Aksimavičiūtė padai-
navo solo "Vai varge varge".

Ši nauja solistė da pirmu sy-
kiu pasirodė ant estrados, bet
ji žavėjandū ir maloniū balse-
liu tikrai nustebino visus. Bu-
vo atšaukta net kelis sykius.
Trumpu laiku turėsime puik-
ią dainininkę. Kvartetas: S.
Striukaitė, J. Aksimavičiūtė, F.
Girdvainiūtė ir M. Nebraitė —
"Saulėlė Raudona"; atšaukus
publikai dainavo "Čiu-čiu, liu-
liu". Solo: p-lė Kriviūtė.

Žmonių buvo pilna svetainė,
tik gaila kad permaža salė, ne-
galėjo visi sutilti. Vieni tu-
rėjo stovėti, o kiti grįst samo
neišgirdę koncerto.

Choras taria nuoširdų ačiū
solistams ir solistėms kurie bu-
vo atvažiavę iš kitų miestų.
Žmonės buvo užganėdinti šiuo
koncertu. Ūpas pas visus bu-
vo kuogeriausias. 10 val. nak-
tį atgiedojus Lietuvos himną,
išsiskirstyta namolei.

F. Vargdienis.

CLEVELAND, OHIO.

Milžiniškas koncertas.

Šv. Jurgio lietuvių parapi-
jos Giedorių draugystė po va-
dovystę gerb. muzikos profe-
sorius Juozo Čižausko rengia
pirmą milžinišką koncertą,
kurs įvyks gegužio 16 d.
Moose svetainėje. Durs bus
atdaros septynios, gi progra-
mas prasidės lygiai 8:15 val.
vakare.

Prie progos reikia pažymė-
ti, kad kiek jau čia koncertų
buvo, panašaus dar niekas
neparengė ir užtikriname, kad
publika bus patenkinta, nes
gerb. muzikos prof. Juozas
Čižauskas deda visas savo jė-
gas, kad geriausia išlavinti
chorą. Reikia taip-gi nepa-
miršti, kad jis yra pagarsė-
jęs solistas tenoras, gabusis
chorvedis ir kompozitorius,
ilgus metus studijavęs muzi-
ką Europoje, kaip tai Kaune,
Maskvoje ir Petrograde. Šia-
me koncerte dainuos jis pats
ir choras sudainuos jo kompo-
zicijos dainas.

Be to gi tame koncerte da-
lyvaus ir gerb. pp. Čižauskai,
abudu nariai Baltimorės Ope-
ra Kompanijos. Gerb. p-ni
Marč Čižauskienė, soprano so-
listė, savo tyru-augštu skam-
bančiu balsu klausytojus sta-
čiai užhipnotizuoja. Gi gerb.
p. Jonas Čižauskas, dramo-o-
peretiškas baritonas, jo bal-
sas yra labai turiningas, reso-
nansiškas ir energijos pilnas.
Jiedu yra žinomi visiems A-
merikos lietuviams; jų dainos
visus žavi ir lietuvių įjusias
myli; jiedu yra garsūs ir-gi
tose dainose, kurias žaviai į-
dainavo į grafonų rekordus.

Šv. Jurgio lietuvių parapi-
jos choro žvaigždė, p-ni V.
Bukauskienė, lyriška sopra-
no, taip-gi žavės klausytojus.

Gerb. muzikos prof. Juozas
Čižauskas tame koncerte per-
statys garsųjų kompozicijų
veikalus ir daines, kokių šia-
me mieste dar nei vienas cho-
ras nedaivavo. Tad gi, visi
yra kviečiame. Pirkite tikie-
tus išanksto.

A. iš P.

DU BOIS, PA.

Abelna pažvalga į lietuvių vi-
suomenę.

Kaip kam, gal ir manosi,
kad mūsų miestukyje, tai lie-
tuviai snaudžia, arba nieko
prakilnaus neveikia, arba ma-
žai ką prakilnaus yra.

Apsiriktų taip manydamas.
DuBois lietuviai, tai yra to-
kie pat žmonės kaip ir kitur;
yra ir labai gerų, vidutinių, ži-
noma nestoka ir blogesnių; bet
visai blogų, tai abejoju ar y-
ra, ar ne... Na, tiek daug,
tolesniu laiku duosis matyti.

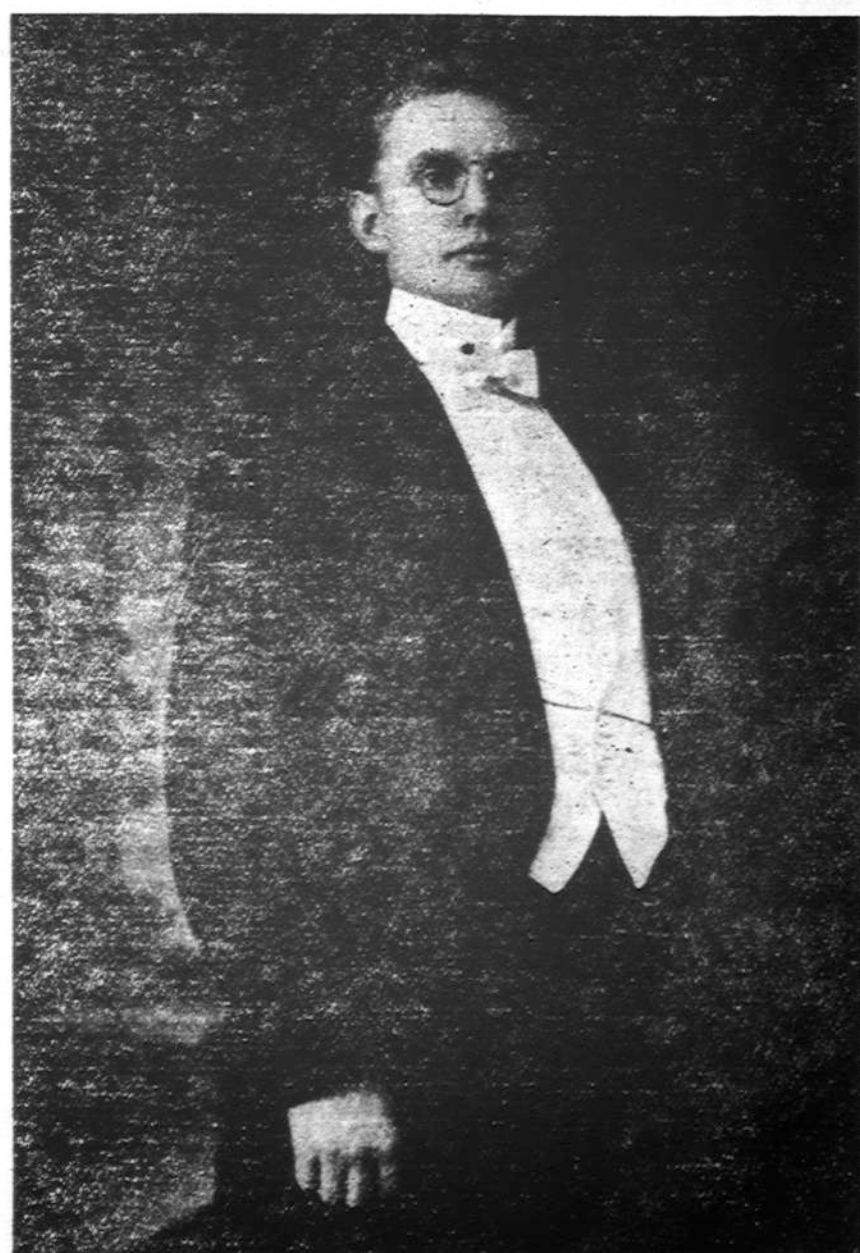
DuBojans lietuvių tarpe yra
ir pažangių, sąmoningų žmo-
nių, kurie agituoja gana daug,
skatina, prikalbina asmenis
prie didžiųjų L. katalikiškų
organizacijų, nurodo jų verty-
bę ir tt.

Pastebėsime, kad šion šiais
laikais, gana sparčiai angų
organizacijų kuopos arba sky-
riai, kaip va: Susivienijimas
L. R. K. Amerikoje, Lietuvių
Darbininkų Sąjunga, Lietuvos
Vyčių jaunimo dr-ja, Moterų
Sąjungos kuopa, T. Fondo ir

Viena jų geriausia pažiūra,
kad susiklauso jie su savo kle-
bonu, na o gerb. kleb. kun. M.
J. Urbonas niekad jam nepa-
vydį savo gražių pamokinių
ir patarimų.

Nevėžis.

MILŽINIŠKI KONCERTAI!

A. SODEIKA,
pasižymėjęs dainininkas, baritonas.

Kuriuos išpildys žymus

Mūsų Artistai:

Garsus Dainininkas

A. SODEIKA,

Kompozitorius

ŠIMKUS

ir kiti atsižymėję N. A.

Solistai.

A. NARINKAITĖ,
žymi dainininkė, soprano.

GEGUŽIO 22 D., 1920 M.

MUNICIPAL BUILDING SALEJE

Broadway, tarpe G ir H gatvių,

So. Boston, Mass.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Kviečiami visi vietos ir apielinkiu
Lietuviai ateiti.

Taip-gi Gerbiami Svečiai dalyvaus ir
Šv. Petro Bažnyčioje, bažnytinio kon-
certo programoje.

Rengia Sv. Petro Bažnytinis
Choras.

STASYS ŠIMKUS,
KOMPOZITORIUS.

Gegužio 23, 1920.

Fifth St.,

So. Boston, Mass.

Pradžia 7-tą val. vakare

Ižanga nuo 50c., iki \$1.00

Bažnyčia ir žmonės.

Iš Kurtavėnų mums rašo: mūsų miestelis visai nudėgintas. Vokiečiai pastatė mūrą namus dvaro darbininkams gyventi, ir klebonas su parapijiečių pagalba pastatė namus bažnyčios tarnams gyventi, kitus namus taipogi klebonas pastatė, vienam gale telpa Vartotojų draugija, antrame gale salė susirinkimams daryti. Valsčius lig šiol nepasirūpino pasistatyti sau namų nei mokyklos. Prieš karą valsčiaus raštinė buvo Kolainiuose, dabar gi telpa vienam kambarelyje mūro namuose. Naujam valsčiaus viršaičiui labai patiko bažnytinė špitolė ir jisai pasakė zokrastijonui, kad galės išeiti iš savo buto kur nori, vargonininkas gi turėjęs kraustyti klebonijon, špitolė gi esanti reikalinga valsčiui. Dabar bereik laukti kuomet p. viršaitis pasakys, kad bažnyčia tinka valsčiaus magazinui ar kinomatografui.

Valščiūje yra 6 mokyklos. Sulyg vyskupo įsakymu kunigai turi jose tikybos mokyti, todėl turi važinėti po mokyklas. Arklius turėtų duoti valsčius, bet neduoda, todėl klebonas savo arklius važinėja į mokyklas, arba duoda važiuoti kunigėliui. Keturiuose mokyklose mokytojai yra pirmieji, jei kunigas pasikviečia valandoje negal atvykti, tai paskui mokytojas neužleidžia ir kunigas turėtų laukti kol jis užbaigs savo pamokas.

Iš kitų vietų gauname žinių, kad susirinkę valsčiaus valdybos cecilikai kabinejasi prie kunigų kalėdų, prie bažnytinio šventoriaus ir prie bažnytinės žemės, ketindami ją "atimti". Del tų visų priekabių turime paaiškinti, kad čia valsčiaus valdyba aiškiai **peržengia** savo veikimo ribas ir kišasi visai į svetimus, bažnytinis reikalus, kurie prie valsčiaus **visai neprieguli**. Valsčiaus veikimas yra aiškiai apibrėžtas įstatuose apie valsčių sutvarkymą. Valsčiaus taryba turi rūpintis, kad valsčiūje būtų keliai, tiltai, pataisyti, kad mokyklos būtų kaip reikiant aprūpintos kuru, baldomis, kad gerai būtų sutvarkyta milicija, kad vagys ir plėšikai neužpuldintų valstiečius ant kelių ir po namus, kad nebūtų slapty bravarėlių, — abelnai kad valsčiūje būtų, tvarka prie kurios kiekvienas valstietis galėtų ramiai užsiimti savo darbu.

Kištis gi į bažnyčios reikalus, užimti bažnytinis namus, bažnytinę žemę, saviškai daryti bažnytinę tvarką **neturi teisės** netikt valsčius, bet nei ministeriai, nei valstybės valdžia nepasitarus pirma su šv. Tėvu. Jeigu valsčiui būtų ištiesus reikalingi kokie bažnytiniai namai, tai valsčius galėtų juos nuo klebono išnuomoti ir kontraktą tam tikslui padaryti patvirtinti vyskupo kurijoje (konsistorijoje). Jeigu valstybei pritrūktų žemių, galėtų jas ir nuo bažnyčių pimt, bet tam tikslui reikia padaryti sutartį su šv. Tėvu (konkordatą), kad vietoje vieno bažnytinio turtų būtų atlyginta kitoki būdu. Bažnytinės žemės, namai, lygiai kaip ir bažnytiniai rūbai, indai, inventoriūs, nėra tai nuosavybės klebono, nei parapijiečių, bet **bažnyčios**. Bažnyčių ir bažnytinio turtų savininku yra **vyskupas**, kurs valdo bažnyčias per savo įgalio-

tinus kunigus. Vyriausiu gi valdovu visos bažnyčios ir jos visų turtų yra šv. Tėvas. Nors bažnyčias dažnai stato parapijiečiai klebonui besirūpinant, bet pastačius bažnyčią ir ją pašventinus, atgal negali atsiimti nors kitam reikalui, valsčiaus ar valstybės, apversti. Bažnyčios rūmai — lieka **auka**, lygiai kaip įtaisyti dievobaimingų žmonių bažnytiniai rūbai, kielikai, monstrancijos. Aukų gi niekas neatima. Kaip tai išrodytų, kad įtaisius karūną bažnyčiai, už kelių dienų ateitų jos pundatarka ir sakytų: aš susimislįjau geriaus iš tos karūnos pasisūdinti sau prijuostę, arba mano dukterei palaidinę (nažutką), todėl aš noriu tą karūną atsiimti atgal!.. Juk tas būtų didžiausias begėdystė! Bažnytinės žemės ir kitoki bažnytiniai turtai ir fundacijos yra sudovanotos paaugotos dievobaimingų katalikų. Už tuos palikimus, lygiai kaip ir už kalėdų aukas klebonas turi nedėdieniais ir šventadieniais laikyti šv. mišias. Nuostojus parapijai užlaikyti kunigus, kunigai nustos laikę už ją mišias. Parapijiečių pareiga yra **saugoti**, kad bažnytinės fundacijos ir turtai nepargaištų ir kad visuomet tarnautų bažnyčios užlaikymui ir parapijos dvasiškųjų reikalų aprūpinimui. Parapija tečiaus neturi teisės lygiai kaip ir valsčius, prisavinti bažnytinio žemių bei turtų, parapija gali tik protestuoti pranešant vyskupui, jeigu kurs klebonas kokią bažnytinę žemę galbūt užrašytų savo giminėms, arba jiems paliktų bažnytinis namus, turtus. Bet lygiai taip pat parapija turi **ginti** bažnyčią ir jos visus palikimus, žemes, triobas nuo valsčiaus ar valdžios sauvališko užgrobumo. Lietuviai katalikai garbingai gynė Kėstaičių, Kražių bažnyčias nuo maskolių užgrobumo, dabar prisieina mums gint mūsų bažnyčias ir jų įstaigas nuo užpuolikų. Ir lietuviai katalikai sugebės apginti savas bažnyčias ir savo dvasiškiją nuo sauvališko pasikesinimų ant bažnyčios ir tikybos laisvės ir ant kunigų.

Bažnyčios su jų visomis įstaigomis ir kunigais reikalingi yra žmonėms katalikams, todėl žmonės turi savas bažnyčias užlaikyti. Jeigu cecilikai išvogs bažnytinis turtas, užgriebs bažnytinę žemę, tai žmonės prisieis bažnyčių užlaikymui dėti daug daugias negu dabar, tai čia socialistų tariamas patarnavimas išiečių tikt žmonių nenaudai.

Su lyg bažnytiniais įstatais (kanon. 2345, 2346) visi bažnytinio turtų, daiktų užgrobumai užsitraukia ant savės **ekskomunikos** bausmės, t. y. atskirimą nuo bažnyčios ir nuo jos malonių, iki užgrobtų turtų nesugrąžins. Tuo kart gal prašyti palinosavimo nuo bausmės, bet nuo jos gali paliosuoti tiktai patsai šv. Tėvas. (Kauno "Vienybė")

KLEBONAI IR VARGONININKAI.

Man iš šalies žiūrint į klebonų su vargonininkais santykius, negalima iškęsti nepasidalinus keliomis mintimis tame reikale su visuomene. Santykiai beveik nepakęčiami. Vieni kitus kaltina. Bet kam yra ištikrųjų tų visų blogumų priežastis?

Tankiai vargonininkai apgailestauja savo materialį pa-

dėjimą. Kaikuriuose vietose tas tiesa, bet nei vienas turbūt vargonininkų neapgailestauja savo muzikaliu stovio. Savo būvio pagerinimui Vargonininkų Sąjunga išleidžia nutarimą, kad kiekvienas vargonininkas gautų algos nemaziau \$75.00 ir jokių pašalinių darbų nedirbtų. Kiti suprato, kad visai nieko nereikia dirbti. O čia klebonas reikalauja darbo muzikoje, jeigu to negali, tai eik ką kitą dirbti. Štai ir nesupratinimai. Visa klaida kad vargonininkai ne nuo to galo reformuojasi. Jie tik mokesčių pagerinimo reikalauja, bet apie muzikos pagerinimą visai nesvajuoja. Mažiausia nuomone reikėtų pirmiausia muziką pagerinti, o būvis savaimi pagerins. Užtai Vargonininkų Sąjunga turėtų neužmiršti, kad ne visi vargonininkai yra lygūs, tad reikėtų juos paskirstyti bent į 3 skyrius. Pirmame skyriuje turėtų būti pirmos rūšies vargonininkai, kurie gerai savo profesiją supranta ir vien ją tik pildo. Antrame skyriuje antros rūšies vargonininkai, kurie silpnėsi yra savo amatų, bet užtai tinka šiek tiek lengvesnį zakristijono darbą atlikti, arba dirba už mažesnių atlyginimų ir kur kitur sau uždarbiauja. Trečiame skyriuje, kurie nekaip stovi savo amate ir nenori arba negali jame augščiau pakilti, jie apart vargonininko priedermių dirba visą zakristijono darbą varpininko darbą.

Kad padalinus į panašius skyrius reikalingi tinkami kvotimai, ir vėliaus sulig skyriaus turėtų būti nustatyta vieta, atlyginimas ir kiti uždarbiavimai. Tuomet kiekvienas ko vertas gautų, kiekvienas klebonas didžiausiai kad jis vertai už pinigą gauna ir nesupratinimų nebūtų, o tokie vargonininkų susiorganizavimą kiekvienas remtų. Bet šandieninė V. Sąjunga su tokiomis naiškomis pretensijomis, su vaikiškais pagerinimais užmanymais be atžvalgos į savo pačio muzikalį padėjimą negali būti toliau toleruojama.

Kaip dabar vargonininkai Amerikoje stovi? Juos dabar galima padalyti į du skyrius: į rimtuosius vargonininkus ir į pasaulio pereigas. Į rimtųjų skyrių priklauso visi gerieji vargonininkai suprantantieji savo amata, arba silpnėję muzikoje, bet žinodami savo padėjimą dirba ir pašalinius darbus, kaip tokie turi proporcingai tinkamą atlyginimą ir gyvena sau santaikoje su klebonais. Apie tą skyrių nėra ką daug kalbėti, nes jie yra savo vietoje. Bet aršiausia tai antrasai skyrius. Čia telpa visi žmonių demoralizuotojai, klebonų nervuotojai ir valkiozai iš vietų į vietą. Kiek mėnesių metuose, tiek jie vietų pereina per metus, o kiek dienų tiek skandalų. Kartais vargonininkai kalba, kad pas tokį ar tokį kleboną vargonininkai nepabūna. Žinoma, jeigu toksai klebonas turi laimę gauti kiekvieną kartą to antrojo nelaimingojo skyriaus vargonininkus, nors jis ir geriausias būtų, jie pas jį nepabus. Vilka prigimimas traukia į giria, o valkatą valkiojis. Bet klebonai irgi turėtų atsiminti, kad toksai vargonininkas, kuris kitur nepabūva yra gerai sparnuotas paukštis. Prieš šitą vargonininkų skyrių būtina reikiai kovoti. Tai parapijos nelaimė. Kad geriau abiejų pusių pamačius klaidas paaimime keletą iš to antrojo skyriaus pavyzdžių.

Štai atrašo koksai vargonininkas puikų laišką, kad gerai pažįstas muziką ir geras vyras. Gerai, paėmė. Neapsiriko. Muzika eina gerai, tik visai nelaimė kad vargonininkas neva Dievą bažnyčioje pagarbines, už bažnyčios išsiuoses bedievybę platina. Žmonės piktinasi, o klebonas nežino ką daryti. Kaltė kad be palidijimų priėmė. Kitas vėl atrašo gražų laišką, priėmė ir tą. Tas už porą mėnesių gerai parapijonis apvogęs išvažiavo. Žmonės rėkia: koks tarnas toks ir ponas. Kaltė kad be palidijimų priėmė. Kitoje vietoje vėl paima vargonininką be palidijimų, vien tik jo gražiems pasigyrimams tikėdamas; o tas pridaro neminimų darbų ir dumia kitur. Yra tokių ką taip daro: kur geresnės inėigos metose būva ten tada, o kalėdojimo metu važiuoja kur įvairių kalėdojimų papročiai dar gyvuoja. Arba štai vėl pasigarsina vargonininkas ieškąs vietos, ešas baigęs tokią ar tokią mokyklą, kompozitorius, galis vesti orkestrą, beną, o chorą tai net aštuoniais balsais galis diriguoti. Džiaugiasi klebonas išgirdęs apie tokį vargonininką, siūlo net \$100.00 algos ir inėigas, pasirengęs savo lovą jam užleisti. Susilaukė artisto. Bet pasirodė, kad tas artistas, keturų linių gaidų nepažįsta, kuomet žiūri į gaidės žodžių nemato, skaityti negali, gaidos tik painiojasi, be gaidų geriaus, o kaip užgiedos, tai lyg 6 mėnesių veršis, gi apie vargonus, beną ar orkestrą tai nei kalbos nėra. Pretensijos didžiausios, klebonas nei žodelio pasakytį negali. Ot tai ir artistas. Kiti vėl gaidinimį priemonių griebiasi. Praneša žmonėms būk jau išeinąs, vadinasi klebonas šokinėk apie mane tai pasiliksiu. Arba jau net kitur susitaria, paskiria atvažiavimo dieną, klebonas net su mišiomis laukia. Atėjo laikas, vargonininko nėra; delto kad anas klebonas kurį jis gaidino išėjimu, pradėjo meliškai šokinėti, algos kelti, jam to ir reikėjo. Pasiliko. Bet tam su kuriuo tarėsi nei žinios nedavė. Ir toksai suvadžiotojas vadis net padoriu žmogumi. Visų dalykų nesurašys. Abelnai imant toje antroje dalyje nei vieno žmoniško vargonininko nerasi. Paprastai tinginiai, muzikoje profanai, prigaudinėtojai, pagyrų puodai. Galvoje tuščia, pirštai kaip strampai, ausys niekad padorios muzikos negirdėjusios, bet liežuvis tai mikliausias. Pasigyrimų nėra galo. Tai meškerė kvailai žuvelei. Kaip geri, darbštūs, padoris vargonininkai privalo būti gerbiami ir tinkamai užlaikomi, taip antrosios rūšies renegatai privalo būti praskalinti iš lietuvių tarpo. O jų yra apie 15 užimančių vietas ir keliaujančių lyg amžinasis žydas, iš vietos į vietą.

Kad nuo negerųjų apsisaugojus ir jų pasigyrimų už gerą pinigą nepaėmus, kiekvienas klebonas turėtų kreiptis į paskutinįjį primamojo vargonininko kleboną su klausimais: Koks minimo vargonininko charakteris? Kokie gabumai muzikoje? Kaip ilgai išbuvo? Kodėl išėjo? Prie to pasidomėti, kad nei vieno vargonininko nepriimti be tam tikrų palidijimų, kad kiekvienas vargonininkas duotų klebonui mėnesį laiko kitą susieškoti, gi svarbesniuose atsitikimuose pagarsinti net laikraščiuose jeigu kur toksai vargonininkas kreiptųsi, ieškoti informacijų tokioje vie-

toje. Tokiu tik būdu galima bus nusikratyti negeistinių asmenų. Kas iš greito ir nieko nepaisant gavimo vargonininko, jeigu paskui reikia galėties. Šiandien gal vienas klebonas nepaisyti kito, bet ar ankščiau ar vėliaus tas nepaisymas išeis pačiam per gerkle. Nėra baimės būti be vargonininko, o galutinai geriaus būti be vargonininko, negu blogą palaikyti. Jeigu vargonininkų stovis neatsimainys, reikės sekti aičių pavyzdį. Moteris-muzikė gali viską atlikti. Net egzėkvijų psalmes gali su vargonais atgiedoti, tai net iškilmingiau bus ir kitas mūsų atliekamas pamaldas be vargonų prikergti prie vargonų ir bus viskas tvarkoje. Yra ir kitokių kelių, tik reikia gerų norų. Iš antros pusės lai tos antros rūšies vargonininkai nustoja tinginiavę, lai lavinasi muzikoje, lai nors išmoksta atsakyti, lai permains savo netinkamą, nepastovų būdą, o nepatiks jų tie nemalonumai ir bus tinkamai apvertinti.

Lai nors kada vargonininkai supranta, kad visa pusinė jų dalis apie muziką supranta tik tiek kiek gyvūlėlis apie astronomiją. Net bjauru klausyti kartais kaip jie gieda, vargonuoja ar kokią nors muziką išpildo. O vienok apie lavinimąsi, pasigerinimą nei kalbos nėra; jeigu tik kaip kada "kompozicijas" rašo, kurios net mėšlynui peprastos. Bet mat "profesorius", nors muzikos nepažįsta, bet "kamponuoja".

Lai patįs vargonininkai atsako už ką jie gali gauti geras algas ir paguodone, jeigu savo amato nemoka?

Šitas vargonininkų klausimas privalo rūpėti geriesiems vargonininkams, klebonams ir šiaip doriems katalikams. Lai visi dedasi prie šito reikalo pagerinimo.

X. Y. Z.

TONIKO IŠDIRBYSTĖ

Išdirbama visokios rūšies tonika. Lietuviams parankiausia reikale kreiptis pas mus, o mes duosime prielankų patarnavimą.

Mes apsiimam pristatyti toniką ir ice-cream (šaltakosę) ant balių ir kitokių pramogų ir tai už labai prieinamą kainą.

CAMBRIDGE BOTTLING CO.,
31 Fifth St.,
Cambridge, Mass.
Tel. Cambridge 296-J.
J. MALINAUSKAS
savininkas

AL. POZELLO CO.
PAVELDETOJAI
T. ANDRUSZEWICZ CO.
Darome draugystės visokius parbus, veliavas, šarpas, ženklus, ir tt.
1908 W. Division St.,
Chicago, Ill.

SIŪSKITE knygų ir laikraščių ir Lietuvos saviškiams kuodaugiausia. Siųskite laiškines popieres ir konvertų.

VELIAUSIOS LAIDOS LAISKAMS POPIERŲ SU EILEMIS IR KONVERTŲ.

Eilės pritaikintos sulyg šių dienų. Tinka visiems: tėvams, broliams, seserims, giminiams ir pažįstamiems. Parduodame 1 tuziną popierų ir 1 tuziną konvertų už 30c.
100 popierų ir 100 konvertų už \$2.00
500 popierų ir 500 konvertų už \$8.75
1000 popierų ir 1000 konvertų už \$15.00

Mažiaus 1 tuzino neparduosime. Pinigus siųskite "money orderiu", registruotame laiške arba pašto ženklais šiuo adresu:

"DARBININKAS",
242-244 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRAŠAI.

His Eminence
James Cardinal Gibbons,
Honorary President,
Baltimore, Md.
Kun. K. Urbanavičius, prez.
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.
B. Vaškevičiūtė, Vice prez.,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.
Kun. A. Petraitis, Vice-prez.,
105 Main St.,
Athol, Mass.
B. V. Vaišnora, kasierius,
1514 Carson St.
Pittsburgh, Pa.
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Kun. F. Kemšis, kasos globėjas,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.
J. Grajauskas, kasos globėjas,
2016 Sarah St.,
Pittsburgh, Pa.

VELIAUSIA ISLEISTOS KNYGOS.

"Mūsų Tikėjimas". Vertė Jonas M. Širvintas. Ši knyga yra viena iš naudingiausių religinių knygų. Kiekvienas lietuvis katalikas turėtų ją perskaityti. Kaina 50c.
"Naujos Gėdynės Prieaušryje". Parašė Uosis. Ši knygelė verta kiekvienam lietuviui darbininkui nusipirkti ir perskaityti. Joje aiškiai išdėstoma darbininkų reikalai. Kaina 15 centų.

Visos trys už \$1.00.
Siųsk dolerinę dabar ir gausi knygas už 2 ar 3 dienų.
"DARBININKAS",
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

KRIAUCIŲ ATYDAI

Sutvėta ir inkorporuota ant \$50,000 kapitalo Rūbišvių Bendrovė.
Visi kriaučiai ir dirbtuvių vedėjai malonėkite atsišaukti kad, išvien bendromis spēkoms sukėlus kapitalą ir protišką įėjus uždėjimui dirbtuvių čionai ir Lietuvoje.

Rašykite:—
AMERICAN EAGLE R. MFG. CO. INC.
454 Broadway,
So. Boston, Mass.

MUZIKALIŠKA MOKYKLA.

D. L. K. V. B.
339 W. Broadway,
South Boston, Mass.
A. GRUBIS.
Mokytojas
Drums (būgnelio).
Trombono
Korneto
Piano
Klarneto
Piccolo
Mokinama ant smuiko

ŠI PLUNKSNA DEL TAMISTOS!
PADARYTA DEL TARNAVIMO—Ilgai ir sunkaus tarnavimo.
SUTALPINA savyje daug rašalo.
NEBEGA—Slūnciame per paštą ir expresą į visas šalis pritrauktas rašalo. Nėra kitos plunksnos jai lygios.
RASYS taip greit, kad su jokia kita plunksna negalės lygintis—be kratymo pirm pradėdant.
Jų kaina su gerumu yra visiškai žema. \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$5.00, \$5.50, \$6.00 ir augščiau.
Pirk dabar! Mums ir mes už kiekvieną plunksną garantuojame.
"DARBININKAS"
244 W. Broadway, Boston 27, Mass.

AR JAU GAVAI GRAŽIAUSĮ PASAULYJE KALENDORIŲ?
S. L. R. K. A. yra išleidęs puikiausį pasaulyje lietuvišką spalvotą kalendorių su Lietuvos Prezidento A. Smetonos paveikslu.
Visi S. L. R. K. A. nariai ir "Garso" skaitytojai tą kalendorių gavo dovanai. Jei Tamsa dar jo negavai, įsirašyk tuojauš į Susiv. L. R. K. A. arba lik "Garso" skaitytoju, o tą puikų kalendorių gausi dovanai. S. L. R. K. A. nariais kalendoriai išduodama tiktai per kuopų raštininkus.
S. L. R. K. A. kupos visose lietuvių kolonijose Amerikoje. Klausk informacijų apie kalendoriaus gavimą ir įsirašymą vietinės kuopos raštininko. Jei ten nėra S. L. R. K. A. kuopos, klausk informacijų adresuojant:
S. L. R. K. A. CENTRO RAŠTINĖ,
458 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

L. D. S. REIKALAI.

PROTOKOLAS
LDS. Conn. Apskričio 7-tos
suvažiavimo, kuris buvo 18
balandžio 1920 m. švė.
Trejybės parapijos salėj
41 Capitol Ave. Hart-
ford, Conn.

Kun. A. Vaškelis atidarė su-
važiavimą su malda. Po tam
sveikino visus delegatus ir ra-
gino visus prie uoliesnio darbo
ir linkėjo gerų pasekmių šiam
suvažiavimui ir LDS. Taipgi
apskr. pirm. P. Alekna pasvei-
kino delegatus bei delegatus ir
pradėjo darbą po trumpai prak-
kalbėlei.

Rinkta komisija peržiūrėt
mandatus bei įnešimus; išrink-
ta: J. Mančiūnas, J. Balita,
J. P. Totoraitis. Praneša, kad
visi mandatai yra legališki ir
sutvarkyti. Delegatų išviso
24.

Po to sekė delegatų priėmi-
mas. Pasirodė, kad yra trys
svečiai, viens iš jų buvo J.
Vaitekinas, moksleivis iš La
Salette kolegijos. Jam buvo
suteikta kaip delegato balsas.
Šios kuopos prisiumė de-
legatus:

Hartford, Ct., 5 kp. — A.
Kiršis, A. Mašiotas, P. Gele-
žiūtė, V. Dzikas, P. Stankevi-
čius, J. Balčiūnas, J. Man-
čiūnas, O. Medonienė, A.
Mačiulienė.

Waterbury, Ct., 5 kp. — P.
J. Totoraitis, B. Šilkauškas,
P. P. Grybas.

New Haven, Ct., 28 kp. —
F. Bukšnaitis, P. Pauliukaitis.

New Britain, Ct., 36 kp. —
B. Matulevičiukė, A. Karaliu-
tė, O. Razdavičienė, A. Kara-
liūtė, J. Balita, V. Vaznis, J.
Mažiukaitis, A. Gurskis, M.
Mingila.

Naugatuck, Ct., 68 kp. — A.
Milinavičia.

Toliaus skaityta protokolas
pereito susivažiavimo, kuris
buvo vienbalsiai priimtas.

Sekė rinkimas valdybos. Iš-
rinkta: pirm. J. P. Totoraitis,
vice-pirm. J. Mančiūnas,
las rašt. B. Matulevičiukė, 2-
ras V. Dzikas, maršalka A.
Keršis.

Pirmininkas išdavė raportą,
kuris buvo priimtas su pastaba.
Vice-pirm. raportas priimtas.

Raštininkė išdavė raportą,
kuris buvo vienbalsiai priim-
tas.

Ištrauka iš išdininės ra-
porto:

Ant pereito LDS. Conn. apskr.
suvažiavimo buvo iš-
de \$430.37
Nušimtis už padėtus
pinigus bankoj \$225.
už pusę metų 4.50

Labu \$434.87

Išlaidos:

P. Alekna už prakal-
bas LDS. reik. Ct. aps. 21.40
S. Danaičiui, buvusiam
organizatoriui 18.02
O. Černiauskaitėi, bu-
vusiai rašt. 1.20
P. Geležiutei, išdinin-
kei, kelionės lėšos 2.00
A. Jakščiu, buvusiam
pirm. 1.40
Už atspausdinimą 500
blankų "Darbininkui" 5.75

Viso \$49.77

Dabartyje L. D. S. Conn.
apskr. išde pinigų:

Lietuvių Prekybos Ben-
drovėj įdėta 200.00
Lietuvos paskolos bonų
nupirkta už 100.00
Valstijos banke padėta 69.50
Pas išdininke ant bė-
gančių reikalų 15.60

Labu \$385.10

Raportas priimtas.

Organizatoriaus nepribuvo
nei raportu nebuvo.

LDS. Conn. apskr. išvažiav-

vimo-gegužinės rengimo komi-
sija pranešė, kad išvažiavi-
mas įvyks 31 gegužės š. m.
Hartford, Conn. Lietuvių par-
ke; daržas jau paimta.

Toliaus seka kuopų rapor-
tai:

Hartford 6 kp: narių 50: vy-
rų 41, moterų 9. Persį bertai-
nį prisirašė 1, suspenduota 4
nariai. Daininkų 8, amatnin-
kų 4. Kuopoj randasi galin-
čių saktų prakalbas 5: Kun.
Jonas Ambota, 53 Capitol ave.,
Kun. A. Vaškelis, 53 Capitol
Ave., J. Mančiūnas, K. Kru-
ckas, 57 Grand St., A. Ma-
šiotas, 32 Bartholomew Ave.
Buvo surengus vakariene.

Waterbury 5 kp. Narių kp.
turi 185: vyrų 155, moterų 30.
Tarp jų artistų randasi 13,
dainininkų 15, amatnininkų 2,
prakalbas saktų galinčių 8:
J. B. Šaliūnas, 145 Congress
Ave., P. Alekna, 774 Bank
St. Buvo surengus pramogų
prakalbas apvaikščiojimo šv.
Kazimiero dienos. Atidarė mo-
kyklą ir lanko 33 ypatos. Su-
spenduotų narių yra 13, prisira-
šė per šį bertainį 10; išviso
narių 198.

New Haven 28 kp. Narių
kp. 45: vyrų 42, moterų 3; a-
matnininkų 1, prakalbas galin-
čių saktų 2: Kun. V. Karkau-
skas, 295 St. John St., Mari-
jona Jokubaičiūtė, 549 East
St. Pramogų surengė 2, statė
veiklą ir rengė prakalbas, na-
rių prisirašė 4, suspenduota 7,
išviso 45.

New Britain 36 kp. narių 44:
vyrų 34, moterų 10, daininin-
kų 3. Surengė prakalbas ir
pramogą. Prisirašė per šį ber-
tainį naujų narių 13.

Naugatuck 68 kp. narių 7:
vyrų 5, moterų 2. Dainininkų
1, suspenduotų 1.

Kuopų inėsimai:

6 kp: 1) kad būtų išduota
atskaita kas trys mėnesiai
"Darbininko" per organą. Pri-
imta.

2) Kad balsavimas būtų
viešai paskelbtas visų kuopų
per organą kas-link mėnesinių
mokesčių už laikr. "Darbinin-
ką". Priimta.

3. Kad Lietuvos Lietuvių
Darbininkų Federacijos Cen-
tras būtų paskelbtas "Darbi-
ninke", kad būtų galima A-
merikos LDS. kuopoms su-
sėlpti reikale. Priimta.

5 kp: 1) kad būtų permai-
nyti LDS. org. ženkleliai su-
lyg dabartinės Lietuvos velia-
vos spalvos. Priimta kaip
seimui inėsimas.

2) Kad apskričio išvažiavi-
mui darbininkai būtų iš vietin-
ės kuopos, arba matant trū-
kumą pasikviest iš artimesnių
kuopų. Priimta.

3. Kad apskritis apsvartytų
jį kodėl mūsų organe nenori
talpyti kuopom reikalingų
straipsnių ir neduoda atsaky-
mo kai jiems būna pasiūsta.
Lai Apskritis šį inėsimą pri-
rengia į seimą. Priimta kaip
inėsimas seimui.

4) Kad apskritis pareika-
loutų, kad "Darbininke" ap-
skričio išvažiavimą pagarsintų
ant tiek, kiek jie gali geriau.
Priimta kaip reikalavimas.

28 kp: Kad kaip L. D. S.
turi dabar nuosavą namą, tai
būtų LDS. nariams didelė nau-
da, kad centre būtų įsteigta
didelė krautuvė (Wholesale)
iš kur galėtų visi LDS. nariai
naudotis už prieinamą kainą
visokių reikalingų daiktų gy-
venimui ir tt. Valgomų daik-
tų, drapanų, taipgi avalininių.
O be to kur yra susitvėrusios
kooperacijos, tai būtų lengvai
gyvuoti, kadangi savo whole-
sale galėtų visko pigiau gauti.
Priimta kaip vykdomą daik-

tą ant toliaus, ateityje.

2) Kad LDS. stengtųsi arba
rūpintųsi ieškoti gerų ir mok-
sliskų knygų kas-link darbi-
ninkų reikalų ir pragyvenimo
būvio bet tikrai darbininkų
ir politiskų. Priimta, kad tik
darbininkų, ne apie politi-
ką.

3) Kad "Darbininkas" bū-
tų paverstas greitu laiku dien-
raščiu. Užgirta.

68 kp: 1) Kad pagelbėt
Lietuvų L. D. F.

2. Kad padidyt mokeskis ir
pageryt Streikierių Fondą.
Tas jau vykdoma.

3. Kad apskričio organizato-
rius praneštų iškaino lėšas
prieš parengimą prakalbų.

4. Kad siųsti iš apskričio į
LDS. seimą du delegatų. Iš-
rinkta B. Matulevičiukė ir J.
P. Totoraitis.

5. Inėsta kad apskričio su-
važiavimui adyrt tik du vietoj
\$20 iki \$30 vien tik nuo pragy-
venimo.

6. Kad nedaryt ženklelių ant
apskričio suvažiavimų. Tas
palikta kuopų nužiūrai.

7. Kad kuopos, kurios tur
suaukavę del LDF. Lietuvoje,
suteikt aukas apskr. išdinin-
kei. Tas palikta ant toliau kol
nepasirodys tikresnės žinios iš
Lietuvos.

8. Išnešta garbingas žodis
del Lietuvos susitvėrusios L.
D. F. ir pasižadėta remti ko-
stipirantia ir geriausia.

Išrinkta komisija del išlei-
dimo tikiety. Pateko B. Ma-
tulevičiukė, A. Malinavičius ir
J. Dzikas.

Skaityta laiškas nuo buvu-
sio Conn. apskričio pirm. A.
Jakščio. Tame laiške sveiki-
no visus delegatus ir meldė,
kad apskritis suteiktų jam
paliūdiimą kaip uoliai pasi-
dabavusiam nariui ir kad ap-
skritis perduotų savo aukas
del L. D. F. Lietuvoje, kurias
jis apsiima parvežt. Paliūdi-
mas suteikti pritarta, gi per-
duot aukas, atmesta.

Skaityta telegramas iš So.
Boston'o nuo Centro Valdy-
bos. Priimta su aplodisimen-
tais.

Per 6-tą kp. buvo pakviesta
delegatai nusitraukt paveik-
lėjus. Tas įvyko užbaigus su-
važiavimą. Nutarta kitą suva-
žiavimą laikyt New Britain,
Conn.

Suvažiavimą užbaigė kun.
A. Vaškelis su malda 6 val. va-
kare.

Pirm. — Alekna
Rašt. — B. Matulevičiukė

SHELANDOAH, PA.

Vietiniai gyventojai šian-
diena tturi progą daug pigiau
pragyventi, negu pirmiau ar-
ba kad ir dabar, delto kad
vietiniais lietuvių veikėjams,
jau apie metus laiko atgal, pa-
sisekė vargais negalais sutvėr-
ti, pavyzdžiui parodysiu,
ba", kurios tikslas yra vi-
siems žinomas, tai yra, pirk-
mo ir išsidalinimo produktų,
ta pačia kaina kaip kad gau-
nama rinkoje (market'e), ži-
noma parduodama tik 10 nuo-
šimčių, del palaikymo darbi-
ninkų, nuomojimą namo, ir tt.
kuomet mūsų vertelgos (biz-
nieriiai) ant nekurių produktų
imdavo 95-tą ir 100-ni nušim-
tį, pavyzdžiui parodysiu,
kad pabaigoje 1918-tų metų,
virtas kumpis (boiled ham)
rinkoje augščiausią kaina bu-
vo vos 42c. svaras, o vertelgos
jau imdavo po 80-5c., kur nė-
ra mažiausių atmatų (waist),
taip-pat ir ant daug kitokių
daiktų-produktų, šiandiena
man yra žinoma, kad kalnaka-
sių kepurės (tas pačias), visi
parduoda po vieną dolerį ir
brangiau, kuomet 10-tu nuoš.
parduodant atseina vos 53c.,
kalnakasių (carbide) lampos,
parduodamos po \$1.00-25c., o

kooperatyvėje krautuvėje tik
75c., priskaičius 10-tą nuo-
šimtį, pasidaro 83c. ir yra kito-
kių faktų, kurių čion neminė-
siu.

Gerbiamoji visuomenė-ska-
itytojai, dabar galite suprasti,
ti, kas per priežastis yra šito
viso brangumo arba kaip ame-
rikonai sako (High Cost of
Living) ir paklausti savęs, ar
reikia mokėti tokias augštas
kainas kraunant kitiems tur-
tus, ar reikia jūsų mieste
tiek daug krautuvių ar reikia
mokant daug krautuvių nuo-
mas (rendas) užlaikyti ir jų
pusdykius savininkus? Ar pri-
gulite prie kooperacijų ir savo
naudai taupinti sunkiai už-
dirbtus centus, apsigynimui
ligų ar nelaimių.

Viena žymi ypata sakė, kad
pradėjo dalyvauti su koopera-
tyvės bendrovės krautuvėj,
tai kas mėnuo jam atliekų nuo
\$20 iki \$30 vien tik nuo pragy-
venimo.

Aš augščiau sakydamas, kad
vargais negalais pasisekė su-
tvėrti kooperatyvę krautuvę.
Sakiau teisybę, nes kuomet
buvo pradėta organizuoti, tai
mūsų "biznieriiai" sužinoję
pradėjo varyti didžiausią agi-
taciją, kad tik nesirašytų prie
kooperacijos.

Sunki buvo pradžia, bet
šiandien mūsų kooperacija
jau turi suvirš 100 narių ir
daugiau vis rašosi, ir ačiū
pasišventimui direktorių su-
valdytoju (manadžierium)
Vincu Česna priešakyje, krau-
tuvės stovis kopukiausias,
prekių (tavarų) jau yra ant
kelių šimtų dolerių, ir gyvais
pinigais jau yra arti tūkstan-
čio dolerių, taipgi užlaikoma
ir trys darbininkai ir pardu-
dama tik 10-tu nušimčių, o
kiek vertės jau būtų turėta
jeigu parduoti daiktus kokių
50-tu ar 100-niu nušimčių,
tai galite suprasti patys.

Geistina būtų turėti mūsų
mieste da bent tris tokias krau-
tuves su kuo pasididintų ir
narių skaičius, o tuomet jau
galima būtų įsteigti ir apsiren-
gimo bei apsiavimo sankro-
vą.

Prie progos reikia ir mūsų
visokiems darbininkų "drau-
gams" ar socialistams, apsa-
kyti kad liautųsi muilinė akis
kitiems su savo gražiomis kal-
bomis, žadėdami rojų, patys
neturėdami net mažiausio su-
pratimo. Bet jiems ir-gi rūpi
ne kas daugiau kai tik biznis,
o ne žmonijos gerovė. Vienas
toks vietinių socialistų šulas,
kooperatyvės bendrovės na-
rių susirinkimą, net juodran-
kišku išvadino, mat ir jis pats
yra biznieriium, o tokių koope-
ratyvės bendrovės susirinki-
muose neišleisdavo. Dabar
lai gerbiamoji visuomenė
sprendžia kam rūpi žmonių
gerovė ir kaip prie jos pasiek-
ti, ar socializmo keliu su re-
volucijomis ar kooperatyvių
bendrovių tvėrimais bei vysty-
mu, tobulinimu. Evoliucijos
keliu mes pasieksime šviesios
ateities, pagerinimo žmonių
būvio.

Tai-gi dabar visi sykiu pa-
sakykime, kad lai gyvuoja ko-
operatyvės bendrovės ir rašy-
damies į vieną didelę kuopą
KOOPEACIJA (kas lietuvių
kalboje reiškia TALKA) ir tik
susiūvenję mes užmiršime žo-
džius (High Cost of Living),
skurdą, badą ir ant galo strei-
kus.

Mainierys.

NEW BRITAIN, CONN.

Nors mūsų miestelyje yra ne-
mažai visokių dr-ju, dr-jelių, bet
paminėsiu tik apie vieną jaunutę
tai yra L. L. Sargų 26 kuopą, ku-
ri bene bus veikliausia iš visų ki-
tų. Ši dr-ja nors gyvuoja keli
mėnesiai, bet jau yra išsiuntusi

Lietuvos kareiviams pinigais ir ki-
tais daiktais apie \$400.00 suvirš
dol. Turi knygynėlį savo nuo-
mijame name, apie 7 ekz. parei-
na visokių laikraščių, buvo pra-
dėta vakarinei kursai, bet mažai
kas tame nuveikta, nes nebuvo
tinkamo mokytojo, laikui bėgant
bus viskas atsieta. Manoma visi
rimtesnieji lietuviški laikraščiai į-
sigyti.

Sekmadienį 18 bal. ta pati L.
L.S. 26 kp. surengė prakalbas.
Kalbėjo leit. J. K. Milius. Nors
prakalbos buvo surengtos ant grei-
tųjų ir nebuvo galima gerai išgar-
sinti, tačiau atėjus paskirtam
laikui žmonių prisirinko daug.

Atidarius vakarą sudainuota
tautos imnas pianu pritariant p-lei
Blažiauskaitei. Kalbėtojas savo
pirmoje dalyje prakalbos vaizdin-
gai nupiešė Lietuvos praeitį ir jos
vargus. Toliaus kalbėjo apie da-
bartinį Lietuvos padėjimą, ragino
pirkti L.L.P. Bonus. Taip-gi buvo
kalbama L.L.S. reikale, ragino
pagelbėti tiems kareiviams, kurie
yra ilgai tarnavę S. V. kariuome-
nėje ir neišgali kelionės lėšas ap-
mokėti į Lietuvą. Jo kalba buvo
gana rimta, neužgąstanti jokių
partijų. Pertraukose buvo renka-
mos aukos. Nors New Britano
lietuviai jau nesykį yra aukavę,
bet ir šiame reikale sumetė \$193-
50c.

Po \$5.00: J. Arzuolaitis, J.
Dambliauskas, F. Zelionis, J. Moc-
kevičius, A. Vekrikas; po \$3.00:
A. Tenukas, J. Viseiga.

Po \$2.00: J. Janekis, A. Na-
ras, K. Šliupis, P. Divikaitis, J.
Kavaliauskas, S. Janušauskas, P.
Kubilius, G. Norkevičius, J. Skir-
ka, M. Mazeika \$1.88, P. Jančiū-
lis \$1.80.

Po \$1.00: M. Kazlauskas, A.
Černiauskas, J. Kajauskas, M.
Karauskas, A. Makuškas, J.
Petruškevičius, M. Naimonas, J.
Grimaila, V. Kiškiūnas, P. Kup-
stas, A. Alesius, J. Benevičius,
V. Vinikaitis, K. Mikulskas, Sa-
vulis, A. Čekanauskas, J. Cele-
sius, J. Klimavičius, J. Javanau-
skas, A. Milius, A. Bizis, J. Si-
malunas, M. Miezlaikūtė, J. Ma-
tula, M. Kareckas, J. Žvinakis,
J. Kalanta, R. Stakutis, P. Le-
sevičius, J. Valinčius, M. Skre-
bulis, J. Lesevičius, A. Milius,
J. Andreičikas, J. Vaznelis, A.
Radauskas, J. Šaltis, D. Pašelis,
M. Blažiauskienė, J. Maksimavi-
čius, V. Sinkevičius, A. Bunic-
kas, K. Janušauskas, M. Prane-
vičius, Eg. Degutis, M. Grigutis,
P. Skripka, St. Barkus, V. Pet-
ruškevičius, J. Milinkevičius, A.
Zukauskas, A. Karnauskas, B.
Griškevičius, M. Krivenas, J. Ka-
zlauskas, J. Čestakauskas, P. Nor-
keļs, Malinauskas, K. Stepo-
naitis, J. Pikutis, A. Kanaspis-
kis, J. Krivitskas, M. Rabačiaus-
kas, V. Cibulevičius, J. Rinui-
kis, A. Ramanauskas, V. Dro-
nis, A. Valinčius, J. Gražulevi-
čius, A. Nomanta, J. Viskiaus-
kas, J. Šopis, P. Andriulianis, M.
Savulis, K. Sauka, M. Nisaika,
M. Juška, S. Brazauskas, P. Kve-
dafas, J. Janušonis, J. Račkaus-
kas, S. Kvarantiejus, P. Čajaus-
kas, Kvedarienė, J. Stankevi-
čius, F. Kuckaitis, P. Daugvee-
kas, J. Kuckaitis, P. Zadeckis,
A. Runžis, J. Žamaitis, A. Ving-
ris, V. Rumžis, J. Sinkevičius,
P. Pilipauskas, A. Stankevičius,
A. Valis, J. Alesauskas, P. Kra-
dkus, A. Daugveckas, G. Sajei-
tis, A. Kradkus, V. Jonevičius,
K. Zankveckas, J. Januka, J.
Jurgelionis, J. Zalenkas, J. Ku-
bilius, M. Stočkus, J. Januka.

Visų aukautojų širdingai atsi-
prašom, jei kurių bus pavardės
iškreiptos arba nepamintos, nes
nekurių pavardžių jokių būdu ne-
galiam buvo išskaityti.

Viso aukų surinkta \$193.50c.
Atimant už salę ir kitas smulkias
išlaidas \$11.90c. Majoro P. Zadei-
kio vardu pasiūta \$180.60c.

Visiems aukavusiems L.L.S. 26
kp. vardu tariu širdingą ačiū.

P. K.

Pirkitės Liet. Bonų 'Darbininke.'

Pirkitės Liet. Bonų 'Darbininke.'

AM. LIET. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS
AGITATYVISKAS MĖNUO.

AR ESI SĄJUNGIETĖ?

Lietuvės Moterys!

Po ilgus ir sunkios žiemos sulaukėme jau nors
gerokai vėlyvo, kaip ir mūsų atgimimas, pradžios
pavasario. Pranykęs per žiemą gyvenimas viso-
keriopai jau save apreiškė pradeda: čia dailiai su-
čiulba paukščių balsai, ten verkiančiai iš drėgnos
žemelės pasirodo žolelės žaliūnu. Atgimsta vis-
kas: augmenėliai, medeliai, vabalėliai, paukš-
teliai; žodžiu, visas sutvėrimas. Atgimė ir mūsų tėvy-
nė Lietuva iš po ilgus-ilgos vergijos žiemos, tik mes
moterys kaž kodėl taip nerangiai, taip lyg nenoroms
galvojame apie atgimimą iš savo vargo-vargelio.
Dabar, kuomet viskas atgimsta, kuomet ir žmogus
lyg sutartinę su visa gamta siunčia padangėsa sa-
vo gyvybės daina pritariant tarpe šlamesių ir pauk-
ščių giesmių. Ar ne laikas būtų ir mums mote-
rims katalikėms atbusti, susispiesti krūvon ir pa-
svarstyti kaip ir kuriais keliais, lyg paukščiai, skris-
ti iš šalies vargo kraštų į šiltas geresnias gyvenimo
dienes. Mums katalikėms tas Gegužio mėnuo taip
brangus. Tame mėnesyje milijonai žmonių kartu su
visa gamta dailiomis giesmėmis garbina Moterį-Mo-
tiną Dvasišką ir mūsų visų—Mariją. Tame mėne-
syje ir mes moterys privalome visas pajėgas išstemp-
ti kad suradus tuos kelius, kuriais moterys eida-
mos išbristų iš vargo kūniško ir dvasiško ir kiltų
augštin pas tą Mergelę ir Motiną kurią pasaulis
garbina kaip laimės šaltinį. Kiekvienos todėl gy-
vesnės merginos ir moteries priedermė yra susi-
spiesti į krivą, tai yra į vieną draugiją — Moterų
Sąjungą kur randama ligoje prižiūrėjimą ir pagel-
bą kaip materialiską taip ir dvasišką, pamirus gra-
žų palaidojimą ir likusių nuliūdusių suraminimą.
Tad-gi jeigu dar nesi sąjungietė, esi prašoma ja bū-
ti įsirašant į Mot. Są-ją. Per šį Gegužės mėnesį į-
stojimas yra sumažintas per pusę. Neatsilik nuo ki-
tų, bet kartu su kitomis savo seserimis žengk į ke-
lią vienybės, meilės ir laimės.

Delei informacijų, kreipkis prie vietinės kuo-
pos, o jeigu jos jūsų kolonijoje nesiranda, rašyk sta-
čiai į centro raštinę sekretorės vardu:

O. M. KASĖTAITĖ,

161 Ames St., Brockton, Mass.

Su mielu noru informacijos bus prisiūstos ant
reikalavimo.

Su gilia pagarba,

A. L. R. K. Moterų Sąjunga.

DABAR LAIKAS PIRKTI
PIRMOSIOS KOMUNIJOS PAVEIKSLUS.

Mes ir šiems metams parūpinome puikių
Pirmosios Komunijos PAVEIKSLŲ su at-
spaudintais tam tikrais žodžiais ir tuščiomis
vietomis, kur galima užrašyti vardas, pavardė,
vieta ir laikas ir parašui klebonui.

Gerb. Klebonams parduosime su didele nuo-
laida.

Reikalaudami kreipkitės:

"DARBININKAS"

244 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

Ben-Hur

ISTORISKA APYSAKA IS JEZAUS KRISTAUS LAIKU.

Su puikiais drobės apdarais tik\$1.50
Toji istoriska apysaka yra isvesta visose kalbose ir bega-
lo visų branginama. Mes lietuviai ir-gi privalome branginti
ir savo namuose turėti.
BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir
apie šimtą įvairių paveikslėlių.

KAS JOJE YRA?

Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Je-
zus užgimimą. Toliaus rasi apie užgimimą, gyvenimą ir
t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku
garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžiuojimo vietą Bal-
tasarą, Esterę ir du Galilėdus.

VIETINĖS ŽINIOS.

DIDŽIAUSIS IR GRAŽIAUSIS
MARGUMYNŲ VAKARAS.

Rengia Moterų Sąjunga 13-tą k. p. Irvyko gegužio-May 16 d., 1920. Lietuvių bažnytinėje salėje, W. 5-th St., So. Boston, Mass. Pradžią 7:30 val. vakare.

Šiame vakare bus vaidinama labai graži ir juokinga komedija "BE ŠULO." Ir tą viską atliks pačios sąjungietės.

Taipgi kalbės viena iš garsiausių kalbėtojų Naujos Anglijos P. le M. Jokubaitė iš New Haven, Conn. ir vietinis klebonas gerb. Kun. K. Urbanavičius.

Taipgi bus visokių juokingų dialogų, monologų, dainų ir t.t. Taipgi, gerbiamieji visų ir visas nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į šį vakarą. Užtikrinam, kad busit patenkinti.

Taipgi norinčiom prisirašyti prie Mot. Sąjungos bus įstojimas sumažintas per pusę tą vakarą. Įžanga labai maža.

Da kartą nuosirdžiai kviečiame atsilankyti. Rengėjos.

BRIDGEPORT, CONN.

L. R. K. skyr. susirinkimai būva kožno mėnesio pirmą nedėdienį. Kviečiame prisirašyt tuos, kurie dar nepirguli. Rengiama vakarienė su puikiu programu 16 d. geg. parap. salėje Park Ave. Meldžiame skaitlingai lankytis, o užtikrinam kad būsite užgandinti ir tuomi paremsit L. R. K.

PILVO SKAUDEJIMAS
KENKSMINGIAUSIS
PRIEŠAS.

Tos dienos, kada skilvio netvarkumas atsiranda, tai didžiausias priešas yra išiveržęs. Tada žmogus prarandi viską. Tvirkiausia pagalba tame yra Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno. Jis praešina tą užpuoliną bile laiku tiems, kurie pasinaudoja jo pagalba. Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno sumuša visados pilvo ardytojus ir visados laimi tą vėluoką, delto kad sumuša jį, t. y. skausmą, galutinai. Geriausios karčiosios žolės, šaknys ir žievės žinomos kaip angštos rūšies gyduolės yra tai formulai surinktos ir padarytas tas pasekmingas vaistas, ir pasekmės iš to vaisto visados yra tokios, kad jos niekas neapgaus. Jos veikia stebėtinai visuose atsitikimuose, kada skilvis suiręs, užkietėjęs. Blogas apetitas, galvos skaudėjimas, etc. Ir Trinerio Angelica Bitter Tonic yra kitas geras vaistas. Jis atbudavoja iš naujo nusilpusią sveikatą ir stimuliuoja paliegiusius organus prie veikimo. Jis labai yra vertingas pasveikstantiems. Jūsų aptiekorius arba vaistų pardavėjas turi tuos vaistus sandėlyje del jūsų. Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS
NAMINIŲ RAKANDŲ IR TT.

Turiu išeiti iš vertelgystės (biznio) ir parduosiu viską labai pigiai.

Ateikite, kurie norite pigiai pirkti reikalingiausių daiktų pas:

M. OLIM & CO.,
388 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. Conn.

Parsiduoda namas. Geroje vietoje ant Winfield St. Atsiskaukite delei platesnių informacijų.

Jonas Zaikas. 271 Silver St. Ant trečių lubų.

Paieškau Jasio Bičijuno. Pirmiau gyveno Shenandoah, Pa. dabar nežinau kur. Jis pats ar kas kitas praneškite šio adresu: Ignas Znaikas, 271 Silver St., So. Boston, Mass.

AR VAŽIUOJLI LIETUVON.

O. KUOMI MANAI UŽSIIMTI PARVAŽIAVĘS?

Jeigu nemoki ukės vesti, turėsi gyventi mieste ir dirbti fabrikoje už mažą algą.

KODEL NENORI TURĖTI SAVO FABRIKĄ LIETUVOJE?

Jeigu vienas nepajėgi, prisidėk prie tūkstančio tokių darbininkų kaip pats ir galėsi! Nereiks darbo prašinėti, turėsi gerą pelną sau ir padėsi kraštui iš sunkios ekonominės padėties. Būsi savininku ir darbininku fabrikoje Lietuvoje.

NORI ŽINOTI KOKIOS?

Reikalingiausia Lietuvoje, pigiausia ir greičiausia įsteigiama, duodanti daugiausia lengvųjų ir švartų darbų žmonėms, didžiausią uždarbį darbininkams ir geriausį pelną savininkams yra—ČEVERYKŲ FABRIKA. Tą daugelis pamatė ir suėję sutvėrė čeverykų bendrovę, pavadindami ją vardu K. Česnolio, vieno iš jos užmąnytojų, būtent:

THE CHESNOL SHOE MANUFACTURING CO.

Šitos bendrovės iniciatorių tikslu yra sukelti Amerikoje reikalingą fabriko vedimui kapitalą, sutraukti specialistus lietuvius darbininkus, ir departamentų vedėjus kurie yra dirbę kaip ekspertai didžiausiose fabrikose Amerikoje, k. t. Douglas ir Walk-Over dirbtuvėse ir pirmiausiai pradėti fabriką Brockton'e, Mass., o greit po to ir Lietuvoje, kur jau dabar yra nužiūrima geriausia tam vieta.

Kiekvienas Lietuvis privalėtų imti šią vienatinę progą ir tapti nariu šios Bendrovės. Ji yra įsteigta ir bus vedama sumaniausiu ir žymiausiu su pasitikėjimu mūsų visuomenės žmonių.

BENDROVĖ YRA INKORPORUOTA ANT \$200,000.00.

Šėrai visi po \$10 dolerių.

Kiekvienas šėras turi balsą. Parduodame vieną šėrą ir daugiau. Daug šėrų jau esame pardavę. Tikimės, kad apie pabaigą šių metų jau bus viena čeverykų dirbtuvė Brockton'e, Mass., o kita Lietuvoje.

Atsimink, kad tik už \$10.00 gali likti dalininku savininkystės čeverykų dirbtuvės ir galėsi gaut gerą darbą čia arba Lietuvoje ir gerą pelną ant idėjų pinigų.

Nelauk! Siųsk Dešimt Ar Daugiau! Paremk Lietuvai Naudingą Sau Reikalingą Ir Pelningą Darbą!!!

Pinigus, money-orderius arba čekius registruotame laiške adresuok:

THE CHESNOL SHOE MANUFACTURING CO.

395 W. BROADWAY,

SOUTH BOSTON 27, MASS.

ANT PARDAVIMO

Toniko išdirbystė.

Geroje lietuvių apgyventoje vietoje. Parsiduos pigiai. Priežastis pardavimo, savininkas išvažiuoja greitu laiku į Lietuvą. Atsiskaukite laišku į "Darbininko" Adm. Care of C. B. C. 244 Broadway, So. Boston, Mass.

Ieškau sesers Marijonos Jasiuniūtės iš Vilniaus gub., Nemunaičių par. Vengolonių kaimo. 1912 metais atvyko Amerikon ir gyveno Pittsburg. Turi svarbų reikalą. Pati arba kas ją žino terašo šio adresu:

Jonas Jasionis,
107 Bowen St.
So. Boston, Mass.

Lietuviai, kreipkitės prie savųjų!

Jei nenori būti nusikraustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiog kreipkit pas GEO. J. BARTASIŲ, agentą, nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus. Parduoda laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmainom ir siunčiam pinigus į visas dalis svieto pagal dienos kursą. Parupinam išvažiuojantiems Pasportus. Pasitinkam žmones ant gelžkelių stočių New Yorke priėmus iš kitų miestų. Suteikiame nakvynės, nes užlaikome namą su 38 kambariais. Palydime keleivius ant laivų ir pristatome jų bagažus. Žodžiu sukuriam pilnai aprūpinamą kiekvieną, kuris pas mus kreipiasi į mūsų viršminėtą Agentūrą su reikalais.

GEO. J. BARTASIŲ,
498 Washington Street,
New York City.

Spring 9537.

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS
LIETUVISKAS UŽEIGOS NAMAS ARBA HOTEIS
NEW YORKE.

PASPORTAI LIETUVON VELTUI!

Del patarnavimo važiuojantiems Lietuvon mes sutvėrėm specialią departamentą prie CENT. B. LIET. BANKO.

Visi važiuojanti Lietuvon kreipkitės į viršminėtą departamentą po žemiau parduotu antrašu.

Nemėtykit pinigų bereikalingai. Žmogus nevertas auksino kuris nemoka sušauptinti.

A T Y D A I

MŪSŲ AGENTAS APSAUGO NEW YORKE KIEKVIENĄ KELIAUJANTĮ NUO VISOKIŲ APGAVIKŲ. Manantieji važiuoti Lietuvon užsisakykite laivokartes išanksto pas mus.

Pranešam visiems mūsų klientams kad lig šiol pinigų siuntimas Lietuvon buvo apsunkintas, todėl kad Lietuvoje nebuvo tam tikrų bankų katros užsiėmė tais dalykais. Dabartinio laiku Lietuvos padėtis eina gėryn, tad ir mes patarnausim geriau. Mūsų moto buvo seniau ir dabar yra kad patarnavus Lietuvoms sąžiningai ir greitai.

PUŠE MILIONO Vokiškų markių pasisekė nupirkti pigiai todėl šiandien mes parduodame pigiau negu kas nors, nežiūrint kad markių kaina pakilo.

Su visais reikalais kreipkitės sekanciais antrašais:

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,

CENTRAS:

32-34 Cross St., Boston 16, Mass.

SKYRIUS:

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

PAIEŠKOJIMAI IR

REIKALAVIMAI.

Paieškojimų ir reikalavimų kainos L. D. S. nariams ir "Darbininko" kaitojams 1 syki į metus už dyką, už 3 sykius \$1.00. Prieteliams už 3 sykius \$1.50.

Reikalingas mokinys, pagelbininkas aptiekoriaus arba šiaip jaunas vaikas, kurs norėtų mokintis aptiekorystės. Atsiskaukite tuojau.

K. SIDLAUSKAS
(Aptiekorius),
373 Broadway, So. Boston, Mass.

Reikalinga merginų ir moterų prie dirbtuvės darbų: pakavimo, peržiūrėjimo prekių ir prie mašinų. Prityrimas nėra reikalingas. Gera mokesčių laike mokinišosi. Nuolatinis darbas. Prie A Street. Tarpe Broadway ir Summer St. tilto.

AMERICAN CAN CO. OF MASSACHUSETTS.
31 Binford St., South Boston.

Paieškau savo brolio Vinco Ratanavičiaus. Pirmą gyvenimo šūnų par. vėliaus apsigyveno Marijampolės priemiestyje. Gavau nuo jo laišką po vokiečių išėjimui, kuriame nebuvo nei adreso. Rašiau kelis laiškus, bet jokios žinos nuo jo nesulaukiau. Jis pats ar kas apie jį žinot meldžiu man pranešti šio adresu: Mrs. M. Dominikaitienė, P. O. Box 133, Redcliff Alta, Canada.

Aš Anelė Šulcaitė po vyrų Steponavičienė, Kauno rėd. Velionės miestelio, paieškau savo pusėsėros Onos Sutkaitės, Suvalkų rėd. Patašių kaimo. 5 metai atgal gyveno Baltimore, Md. Dabar nežinau kur. Turiu iš Lietuvos nuo motinos laišką, meldžiu atsiskauti ar kas kitas malonėkit pranešti ant šio adreso: Anelė Steponavičienė, P. O. Box 120, New Canaan, Conn.

PARSIDUODA FARMA.

13 akėrų žemės pusė dirbamos ir pusė miško. Derlinga žemė, naujas namas, ant dviejų lubų, su piazais, 5 metai kaip pastatytas, su 9 kambariais, bane, didelė vištynė ir užsodintas jaunas sodas obuolių, grūšių, pyčių, slyvų, agrastų, aviečių; 2 karvės, vienas arklys ir labai graži vieta. Nuėiti iki karui 5 minutes. Iki stoties 8 minutes o į miestą Bridgewater 20 minučių; 4 čeverykų dirbtuvės, 2 fandrės ir viena geležinė ir taipgi 3 vežimai darbiniai ir vežimėlis del pasivažinėjimo ir prie ukės visi įrankiai. Kas norite pirkti, meldžiu atvažiuoti pažiūrėti nes viską negalima aprašyti.

Frank Znotin,
108 Compatt St.,
Bridgewater, Mass.

Egzaminacija DYKAI
DEL SERGANČIŲ ŽMONIŲ.

Ar nenusibodo sirgti ir leisti pinigų ant visokių vaistų? Jei nusibodo, atėkite aš išegaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galu jums padėti. Aš turiu suvirš 26 metų praktikos medicinoje ir gydyju skaudžių, kroniškų, neaiškių ir komplikotų ligų vyrų ir moterų. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatiskai išegaminuosiu jus kiekvieną sykį. Aš varčiau santipiskus elektrikos ir Medicinos įtaisus, gydyju kraujo, odos ir kroniškų ligų. Kada reikalinga išegaminuosiu kraują, selles ir vidurius. Aš visados vengiu klaidos diagnoze arba gydyme.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS. Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų prityrimais. Jei kenti pilvo, vidurių arba jaknų ligoms nežibėjimo, dispepsijos, rėmus prietvarių etc. Jei turi reumatizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sąnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pūslių skausmus, galvos sukima, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su žanin dykai. Atlik tą darbą! Neatidėk!

Jeigu tiksliai niekas negelbėjo, atėkite aš suteiksiu patarimus dykai. Tamsta sutauptai laiką, pinigų ir panaikinsi kančias. Jeigu aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakyti. Jei sergi, pasitark geriausio gydytojaus prižiūrėjimo. Ligos niekados nestovi, bet visados pėdėiasi ir niekados pačios nepranyksta. Nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali būti pavėlu. Egzaminavimas dykai!

DAKTARAS MORONEY

678 WASHINGTON ST., (arti Boylston St.) BOSTON, MASS.
Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

Paieškau brolio Juozapo Račkausko, jis vedęs, girdėjau, kad jo moteris mirus 10 metų atgal. Pirmiau gyveno Kinkston, Pa. Dabar jau 11 metų kaip nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą prašau atsiskauti jo ar kas apie jį žinot prašau pranešti šio adresu: Antanas Račkauskas, 811 Island Ave., Rockford, Ill.

Pirkitės Liet. Bonų "Darbininke."

Paieškau savo brolio Stasio Zilaitio. 3 metai atgal gyveno Losendzio California. Dabar nežinau kur jis yra. Jis pats ar kas apie jį žinot prašau man duoti žinot, nes turiu svarbų reikalą. Mano antrašas: Fr. Žilaitis, 34 West Ave., Bridgeport, Conn.

Pirkitės Liet. Bonų "Darbininke."

DEL GERESNIŲ
PASEKMIŲ

Tarpe Amerikonų garsinkitės

INQUIRER

Ofisas 4 Gates St.
Tel. S. B. 720

Tinkamiausias laikraštis
So. Bostone

Pirkitės Liet. Bonų "Darbininke."

MES PERKRAUSTOME

Turime 4 didelius Auto-troklus del perkraustymo rakandų ir planų nežiūrint kur: Bostone ar apeliške. Persamdome pasilinkimimams ir piknikams. Prielanku patarnavimas.

FR. V. STARINSKAS,
291 Silver Street,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

Pirkitės Liet. Bonų "Darbininke."

TEINGIAUSIA
IR GERIAUSIA
LIETUVIŠKA
APTIEKA.

Sutalsau receptus su didžiausia atida, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulį yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš pristysiu per ekspresą.

K. SIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St.,
South Boston, Mass.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Paieškau iš Lietuvos Ona Smalskienė Mikolo Knizikevičiaus. Pirmiau gyveno New York City. Lietuvoj nėra kam dirbti ukės, butinai yra pageidaujama, kad koreičiausia atsiskautų Lietuvon šio adresu: Ona Betgrienė (Smalskiutė) 12620 Gruss Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

Phone - Kensington 5316
DR. E. G. KLIMAS
Lietuvis Gydytojas.

Priėmimo val.: 9-10 val. ryto
6-8 " vakaro
Po pietų pagal sutartį tikėtai.
2338 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Dr. Paul J. Jakmaw
(Jakimavičius)

Priėmimo valandos:
Nuo 2 iki 5 po pietų. Nuo 7 iki 8 vakaro
509 W. BROADWAY Cor. ST SO. BOSTON.
Tel. 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston, Mass.
Gyvenimo vieta: 256 W. 8-rd St.
Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas. Piskiria akinius
Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M.
17 Millbury St.,
Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(Dr. M. V. Kasparavičius)
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10-12:30 ryte
1:30-6 ir 8:30-9 P. M.
Nedėliomis 1-3 P. M.

Tel. S. B. 1771

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 1 iki 3 po pietų,
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų.

Visą darbą gvarantuojame
DR. W. T. REILLY

469 Broadway, S. Boston, Mass

PRIE DOCHESTER ST.

Valandos Nedėliomis

Nuo 9 val. ryto nuo 10 val. ryto
iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Gatima susitikti ir lėtučiai
Ofiso valandos:
Rytas iki 9 val.
Popietį 1 iki 3
vakara 6 iki 9

536 Broadway So. Boston.

Bell Phone Dickinson 3995 M

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandos:

Nuo 9 rito iki 5 po pietų

Vakara, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.

Nedėliomis iki 4 po pietų.

JUS GALITE SULAIKYTI

PLAUKU SLINKIMA.

Dermatologas sulaukia plauku slinkimo, pralaima pleiskanas, niežėjimą, odos galvos, augina plaukus pridoda maistą reikalingą maistą kad Jūs plaukai bus tankūs lyvūs ir skaidūs. Oda Jūsų galvoje bus gėra, pleiskanc. Ilykta ant visados ir plaukai nesiliks daugiam!

Reikalaujant prisiusime Jums patasius dykai išbandymui sampala. Priešiusite No. stamponis perima tino žėlu, gausi išbandymai dedite Dermatologas ir broliura.

ARGIL SPECIALITIES CO.
BOX 37. PHILADELPHIA, PA.